

Έτος Ίδρυσης 2006

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

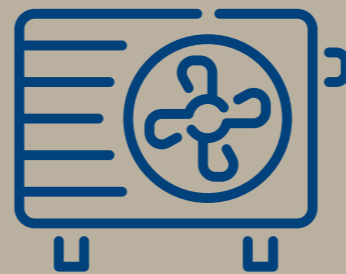
Εργαστήριο
πρόγνωσης &
παρακολούθησης
αλλαγών
επαγγελμάτων

Ψυκτικός

Οδικός χάρτης
προσαρμογής
επαγγέλματος

ΨΥΚΤΙΚΟΣ

Ταυτότητα έκδοσης

Εκδότης
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Χρονολογία έκδοσης
2021

Τίτλος
Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Ψυκτικός»

Εκπόνηση μελέτης
Σάββας Τσαλουχίδης

Μεθοδολογική προσέγγιση & επιστημονική παρακολούθηση
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ: Παρασκευάς Λιντζέρης, Αναστασία Αυλωνίτου,
Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, Αντώνης Αγγελάκης, Ελένη Μόκα

Τυπογραφική επιμέλεια - Διόρθωση
Γεωργία Παπαγεωργίου

Σχεδιασμός & σελιδοποίηση
The Birthdays Design

Παραγωγή
Cloudprint digital & display products

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας

Αριστοτέλους 46, 10433 Αθήνα
T: 210 8846852, F: 210 8846853, E: info@imegsevee.gr
www.imegsevee.gr

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τσαλουχίδης Σ. & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2021), *Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Ψυκτικός». Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματών*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ISBN 978-618-5653-00-2

© ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 2 της πράξης «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	
	1.1. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	11
	1.2. Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων	12
2	Μεθοδολογία – Πηγές πληροφόρησης	
3	Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος	
	3.1. Περιγραφή επαγγέλματος	22
	3.2. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος	24
	3.3. Επαγγελματικοί φορείς	24
	3.4. Τάσεις απασχόλησης	25
	3.5. Επιχειρηματική δραστηριότητα	26
	3.6. Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη	27
	3.7. Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα	28
4	Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος	
	4.1. Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού	32
	4.2. Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής	34
	4.3. Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών	36
	4.4. Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία	38
	4.5. Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας	40
	4.6. Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία	42
	4.7. Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος	44
5	Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος	
	5.1. Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων	47
	5.2. Δεξιότητες σε έλλειψη	53
	5.3. Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων	54
	5.4. Ψηφιακές δεξιότητες	56
	5.5. Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων	58
6	Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος	60
7	Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής	
	7.1. Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο	66
	7.2. Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο	70
	7.3. Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα	74
	Βιβλιογραφία	76
	Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές	80
	Ομάδες εστιασμένης συζήτησης	81
	Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη	82
	Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	83

Επιτελική σύνοψη Οδικού χάρτη

Με τον όρο «Ψυκτικός» αναφερόμαστε πρακτικά στο επάγγελμα που ασχολείται με την εγκατάσταση, επισκευή και συντήρηση του εξοπλισμού ψύξης και κλιματισμού στον οικιακό, βιομηχανικό τομέα και τομέα των μεταφορών. Το επαγγελματικό εύρος εργασίας του ψυκτικού, εξαρτάται από την κατηγορία της άδειας που κατέχει σύμφωνα με την «Επίβλεψη λειτουργίας και συντήρησης βάσει του Ν.6422», και με το υπ. αριθμ. 87/25-04-1996 Προεδρικό Διάταγμα.

Το επάγγελμα του ψυκτικού χαρακτηρίζεται από υψηλή θεσμική ολοκλήρωση και από ένα δυναμικά μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό θεσμικό περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από αλλαγές στη νομοθεσία και στο πλαίσιο αδειοδότησης του επαγγέλματος. Οι θεσμικές αλλαγές και οι αλλαγές πολιτικής οφείλονται, κυρίως, στην παγκόσμια στόχευση για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και της μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των προϊόντων και των υπηρεσιών. Η διεθνής αυτή τάση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για τις εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, επιβάλλοντας συχνές αλλαγές στα φθοριούχα αέρια που χρησιμοποιούν οι ψυκτικοί, εισάγοντας διαδικασίες καταγραφής των εργασιών τους και ορίζοντας προδιαγραφές για τη χρήση σύγχρονου πιστοποιημένου εξοπλισμού, όπως ειδικά οχήματα λόγω της επικινδυνότητάς των ψυκτικών υγρών που μεταφέρουν.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η καινοτομία στον κλάδο του ψυκτικού αφορά κυρίως στις μονάδες ψύξης-θέρμανσης και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό, εάν όχι αποκλειστικά, από τις εταιρίες κατασκευής. Η καινοτομία στις κλιματιστικές και ψυκτικές μονάδες αφορά συνήθως:

- στην βελτίωση της απόδοσης τους
- στη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος και
- στην απομακρυσμένη χρήση και αναφορά βλαβών μέσω τεχνολογικών εφαρμογών

Στο επιχειρηματικό περιβάλλον μεταβάλλονται ακόμα οι καταναλωτικές προτιμήσεις και ο τρόπος επικοινωνίας των επαγγελματιών με το ευρύτερο κοινό με γνώμονα τις εξελίξεις στην τεχνολογία και τα «πράσινα» πρότυπα. Έτσι, ο σύγχρονος ψυκτικός για να παραμένει ανταγωνιστικός οφείλει να διαθέτει την ικανότητα της συνεχούς μάθησης και να παρακολουθεί, διαρκώς, προγράμματα κατάρτισης ώστε να αναπτύσσει νέες δεξιότητες. Στις αναδυόμενες δεξιότητες ανήκουν οι γνώσεις σύγχρονου marketing και ενεργειακής απόδοσης των κλιματιστικών και ψυκτικών μονάδων.

Φαίνεται λοιπόν, ότι σε επαγγελματικό-κλαδικό επίπεδο η ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του επαγγελματία, μέσω της βελτίωσης των μεθόδων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις διάφορες εκπαιδευτικές δομές και της σύστασης πιστοποιημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης από τους συλλογικούς φορείς, είναι ζητούμενο στρατηγικής σημασίας. Επιπλέον, οι τάσεις της αγοράς οδηγούν τους επαγγελματίες ψυκτικούς στην σύναψη συνεργειών και συνεργασιών, έτσι ώστε να αντιμετωπίζουν από κοινού με άλλους επαγγελματίες τις νέες προκλήσεις/απαιτήσεις, εξελίσσοντας αποτελεσματικά το επάγγελμα ώστε να καλύπτει τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς. Σε επίπεδο θεσμικό οι κατευθύνσεις στρατηγικής σημασίας σχετίζονται με την νομική προστασία του επαγγέλματος, με σκοπό την ισχυροποίηση του πλαισίου αδειοδότησης και πιστοποίησης του επαγγέλματος. Ο κρατικός μηχανισμός οφείλει να διενεργεί ελέγχους στην αγορά για τον περιορισμό του αθέμιτου ανταγωνισμού, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να θεσπιστούν φορολογικά κίνητρα, χρηματοδοτήσεις και μέτρα οικονομικής στήριξης για την επανεκκίνηση της οικονομίας μετά την πανδημία του κορωνοϊού. Οι δράσεις αυτές αναμένεται να βοηθήσουν στην βιωσιμότητα του επαγγέλματος, καθώς είναι άμεσα συνδεδεμένο με καθημερινές ανάγκες νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

1. Εισαγωγή

1.1

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

1.2

Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων

1.1 Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) ιδρύθηκε το 2006 και αποτελεί φορέα μελέτης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας και επιστημονικό σύμβουλο της ΓΣΕΒΕΕ.

Στρατηγικό όραμα του φορέα αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου των μικρών επιχειρήσεων ως καθοριστικού και δυναμικού συντελεστή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται σαφής έμφαση στη δημιουργία και διάχυση της επιστημονικής γνώσης για θέματα που ενδιαφέρουν τις μικρές επιχειρήσεις ενδυναμώνοντας τον ρόλο της ΓΣΕΒΕΕ και ενισχύοντας το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων στην προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των βασικών δραστηριοτήτων του, παρέχει στη ΓΣΕΒΕΕ τεκμηριωμένες θέσεις, καθώς μελετά, αξιολογεί και εκπονεί προτάσεις πολιτικής για θέματα οικονομικής ανάπτυξης, χρηματοδότησης επιχειρήσεων, φορολογίας, απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης, ανταγωνισμού και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των μικρών επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συνέπεσε με την υλοποίηση των προγραμματικών περιόδων 2007–2013 και 2014–2020 του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων υλοποίησε δράσεις και έργα σε θεματικά πεδία και αντικείμενα ενδιαφέροντος της ΓΣΕΒΕΕ. Έτσι, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να διεξάγει έρευνες και να εκπονήσει εξειδικευμένες μελέτες. Παράλληλα, παρείχε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στα πεδία της συμβουλευτικής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης των απασχολουμένων στις μικρές επιχειρήσεις.

1.2 Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών

Μετά από σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής κρίσης και με έντονες τις επιπτώσεις της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της πανδημίας της Covid-19, το τοπίο της ελληνικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται εντός αυτής έχει μεταβληθεί σε διάφορα επίπεδα. Ο διάλογος για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, το επίπεδο απασχόλησης, τις μεταβολές σε πλήθος επαγγελματιών και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι πιο επίκαιρος από ποτέ.

Υπό το πρίσμα αυτό, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία συγκρότησης ενός μηχανισμού για τη συστηματική παρακολούθηση των μεταβολών που αναμένεται να επηρεάσουν συγκεκριμένα επαγγέλματα στο άμεσο μέλλον. Κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καλύψει ένα κενό στρατηγικής πληροφόρησης σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων και ειδικότερα όσον αφορά την έγκαιρη αναγνώριση τάσεων, εξελίξεων και μεταβολών στο ευρύτερο επιχειρηματικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αναλυτικής επεξεργασίας.

Ο παραπάνω μηχανισμός του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ υλοποιείται μέσα από τη δράση με τίτλο: «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελματιών» (εφεξής «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών»). Βασικό παραγόμενο της δράσης αποτελεί η προετοιμασία και εκπόνηση Οδικών Χαρτών Προσαρμογής Επαγγελματιών, σε πρώτη φάση για είκοσι (20) επαγγέλματα, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να αποτελέσουν διαρκείς οδηγούς δράσης για την αποτελεσματική ανταπόκριση των επιχειρήσεων στις επερχόμενες αλλαγές.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων των Οδικών χαρτών, αναμένεται να υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις για τα υπό μελέτη επαγγέλματα, όπως η εκπόνηση επαγγελματικών περιγραμμάτων, η ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιεχομένου και υλικών, η διαμόρφωση σχημάτων πιστοποίησης κ.ά.

Ο παρών Οδικός χάρτης, που αφορά στο επάγγελμα του «Ψυκτικού», εκπονήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ κ. Σάββα Σ. Τσαλουχίδη υπό τον άμεσο συντονισμό της ομάδας έργου του Ινστιτούτου και συνοψίζει τα σημαντικότερα ευρήματα, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

2. Μεθοδολογία- Πηγές πληροφόρησης

Η διαδικασία της διερεύνησης των προοπτικών των επαγγελματιών επικεντρώνεται στην ανάδειξη τεκμηριωμένων ευρημάτων, τα οποία συνθέτουν την εικόνα των τάσεων και δυναμικών, έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου κατευθύνσεων που θα βοηθήσει επαγγελματίες, εμπλεκόμενους παραγωγικούς κλάδους και φορείς στην προσαρμογή τους στις νέες εξελίξεις.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την προετοιμασία και την εκπόνηση του Οδικού χάρτη Επαγγέλματος, αυτή περιλαμβάνει έναν συνδυασμό τεχνικών και εργαλείων διερεύνησης ανά φάση υλοποίησης.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, αποτυπώνεται μια σύντομη περιγραφή της κάθε τεχνικής που εφαρμόζεται εξειδικεύοντας στις βασικές μεθόδους «προοπτικής διερεύνησης» που αξιοποιήθηκαν και στα παραγόμενα αποτελέσματα κάθε φάσης, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία προετοιμασίας και εκπόνησης του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος του «Ψυκτικού».

Βιβλιογραφική επισκόπηση – αρχική μελέτη επαγγέλματος

1.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση¹ αποτελεί ένα βασικό μέρος της διαδικασίας διερεύνησης και περιλαμβάνει τη μελέτη και εξέταση παραμέτρων, δεδομένων και άλλων σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που αφορούν στο επάγγελμα. Διατρέχει όλες τις φάσεις υλοποίησης, επειδή η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συμπλήρωση και η ενσωμάτωση στοιχείων πραγματοποιείται απαραίτητα καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης του επαγγέλματος.

Κατά την επισκόπηση αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσημες πηγές και βάσεις δεδομένων από

εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας, Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ESCO, Cedefop, ESI, κ.ά.), δημοσιευμένες μελέτες, ερευνητικά κείμενα, εκπαιδευτικά υλικά και άλλες πηγές που κρίθηκαν απαραίτητες για την τεκμηριωμένη μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και αρχική μελέτη επαγγέλματος

¹ Παράρτημα I – Βιβλιογραφία

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις & Ομάδα εμπειρογνομώνων, πληροφορητών

2.

Οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες και πληροφορητές² (expert interviews) αρχικά πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και κατά περίπτωση -ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες- στα επόμενα στάδια της διερεύνησης των προοπτικών, τάσεων και δυναμικών του επαγγέλματος. Διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και επικύρωση των ευρημάτων, καθώς διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. ομάδες εστιασμένης συζήτησης). Κατά τη διεξαγωγή τους χρησιμοποιήθηκε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο που λειτούργησε βοηθητικά στην προσέγγιση και συζήτηση των πεδίων μελέτης που σχετίζονται με το υπό εξέταση επάγγελμα.

Αναλυτικότερα, στάλθηκαν προσκλήσεις συμμετοχής σε στελέχη των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, σε φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, σε ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομώνων (expert panel) που συνεργάστηκε με τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ καθ' όλη τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

Η παραπάνω ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επικύρωση τάσεων και δυναμικών αλλαγής, όπως αυτές αναδείχθηκαν σε όλες τις φάσεις διερεύνησης, ενώ συνέβαλε στο να επιτευχθεί συναίνεση σε βασικά ζητήματα και στον εντοπισμό προτεραιοτήτων, να συγκεντρωθεί χρήσιμη πληροφορία σε σχετικά πεδία και να συμπληρωθούν κενά που προέκυψαν κατά τη διερεύνηση των προοπτικών του επαγγέλματος.

Παράλληλα με την ομάδα εμπειρογνομώνων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με εξειδικευμένους πληροφορητές που συνέβαλλαν στην συλλογή, ανάδειξη και αξιοποίηση γνώσεων και πληροφοριών απαραίτητων κατά τη διερεύνηση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Συλλογή εμπειρικής γνώσης, επικύρωση αρχικών ευρημάτων και ανάδειξη νέας πληροφορίας η οποία δεν είχε διερευνηθεί

² Παράρτημα II – Ομάδα εμπειρογνομώνων και πληροφορητές

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)

3.

Οι συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης (focus groups) αποτελούν τα κατεξοχήν εργαλεία των ασκήσεων προοπτικής διερεύνησης, καθότι προσφέρουν τη δυνατότητα συγκέντρωσης και επεξεργασίας απόψεων από διαφορετικά είδη πηγών, φορέων και ατόμων, ενώ επίσης δημιουργούν τη δυνατότητα επεξεργασίας και σύνθεσης διαφορετικών απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Πραγματοποιήθηκε μία (1) συνάντηση εστιασμένης συζήτησης³ (focus group) με τους εκπροσώπους του Σωματίου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 15/9/2020 και εστίασε στη διερεύνηση των παραγόντων αλλαγής που αναμένεται να επη-

ραάσουν το υπό εξέταση επάγγελμα τα επόμενα έτη. Η συνάντηση παράλληλα επικεντρώθηκε εκτεταμένα στο θέμα των υφιστάμενων αλλά και αναδυόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θεωρούνται αναγκαίες στο υπό μελέτη επάγγελμα.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:

Προσδιορισμός/επικύρωση τάσεων και δυναμικών και χαρακτηρισμός τους ως προς την πιθανότητα πραγμάτωσης και την επίπτωση που θα έχουν στο επάγγελμα. Ενδεδειχμένη μελέτη υφιστάμενων απαραίτητων και μελλοντικά αναδυόμενων δεξιοτήτων.

4.

Σύνθεση ευρημάτων – εκπόνηση Οδικού χάρτη επαγγέλματος

Στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, με τη χρήση της παραπάνω δέσμης μεθόδων προοπτικής διερεύνησης εντοπίστηκαν σημαντικές δυνάμεις αλλαγής (π.χ. ανίχνευση περιβάλλοντος, εκτίμηση πιθανότητας εκδήλωσης φαινομένων), αναλύθηκαν οι επιπτώσεις τους (π.χ. ανάλυση τάσεων και δυναμικών) και αξιολογήθηκε η συνθετική αλληλεπίδρασή τους σε σημαντικά πεδία (π.χ. ανάλυση δεξιοτήτων).

Δύο εξειδικευμένα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια και πρέπει να επισημανθούν, ως εργαλεία βάσης της όλης της μεθοδολογίας, είναι τα εξής:

Εργαλείο 1: Διάταξη εξειδίκευσης παραγόντων αλλαγής

Αφορά ουσιαστικά σε ένα δομημένο υπόδειγμα το οποίο εξέτασε συγκεκριμένες περιοχές μελέτης (παράγοντες αλλαγής) και αξιοποιήθηκε ως μέσο αποθήκευσης συνοπτικής και ουσιαστικής πληροφορίας σε σχέση με τις τάσεις/δυναμικές του επαγγέλματος, όπως αυτή αντλήθηκε μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου, βιβλιογραφική επισκόπηση, συνεντεύξεις, focus groups κοκ).

Εργαλείο 2: Διάγνωση και ανάλυση δεξιοτήτων

Αφορά επίσης σε δομημένο υπόδειγμα, από-

λυτα εξειδικευμένο στο πεδίο των δεξιοτήτων, τόσο σε επίπεδο διάγνωσης («ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος σήμερα;»), όσο και σε επίπεδο μελλοντικής εκτίμησης («ποιες θα είναι οι σημαντικότερες τα επόμενα έτη;»). Τα σχετικά ευρήματα αναδείχθηκαν μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου σε αντίστοιχες μελέτες, επαγγελματικά περιγράμματα, κείμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων κοκ, υλοποίηση συνεντεύξεων, focus groups κοκ).

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο της διαδικασίας και την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, τροφοδότησαν το περιεχόμενο του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος.

Οι Οδικοί χάρτες αποτελούν ουσιαστικά το επιστέγασμα όλης της παραπάνω προσπάθειας και εργασίας, ενώ περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση στρατηγικών συμπερασμάτων και προτάσεων για το επάγγελμα και την προσαρμογή του στις επερχόμενες αλλαγές.

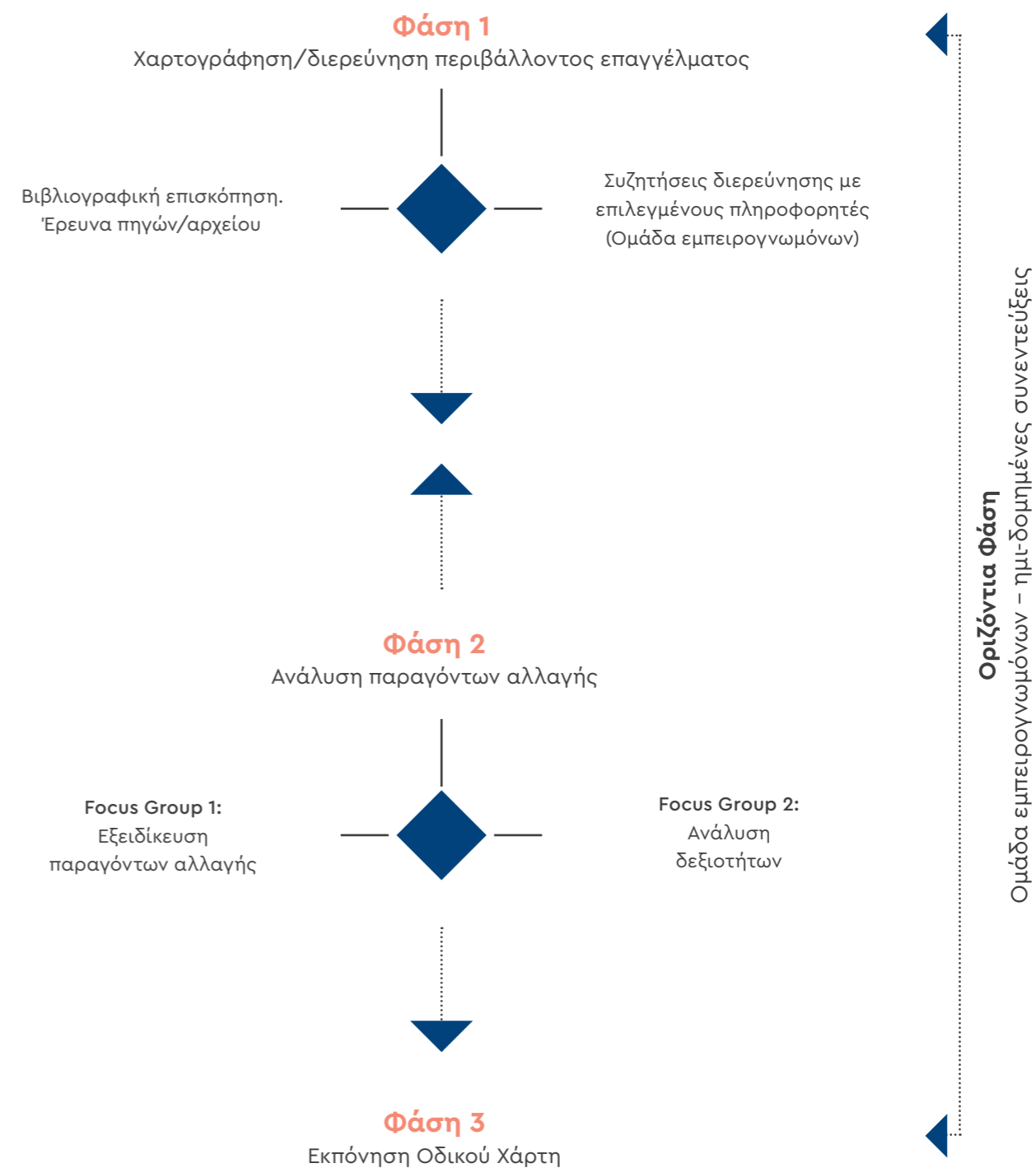
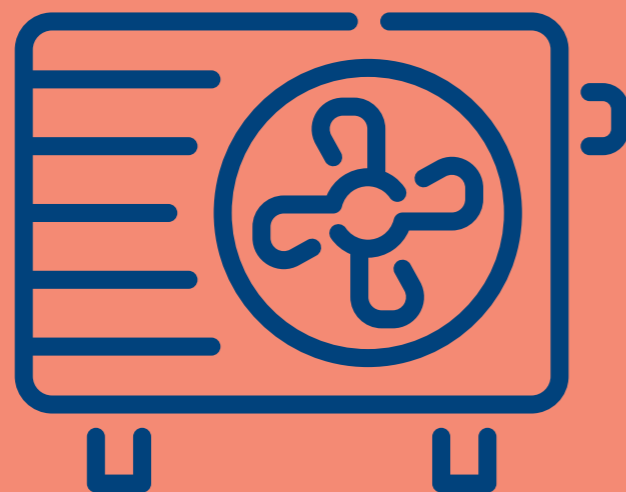
Παραγόμενο αποτέλεσμα:

Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος

Η εικόνα της παραπάνω μεθοδολογίας αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου αναλύονται τα βήματα που εφαρμόστηκαν ανά φάση για την παρακολούθηση και προοπτική διερεύνηση των αλλαγών του επαγγέλματος.

³ Παράρτημα III – Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Μεθοδολογία και φάσεις διερεύνησης προοπτικών επαγγέλματος:

3. Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος

3.1

Περιγραφή
επαγγέλματος

3.2

Θεσμικό πλαίσιο
άσκησης επαγγέλματος

3.3

Επαγγελματικοί
φορείς

3.4

Τάσεις
απασχόλησης

3.5

Επιχειρηματική
δραστηριότητα

3.6

Μελέτη
επαγγέλματος
στην Ευρώπη

3.7

Καινοτόμος
δραστηριότητα στο
επάγγελμα

Στην ενότητα αυτή αρχικά προσδιορίζεται το πλαίσιο στο οποίο ασκείται το επάγγελμα και εν συνεχεία αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, όπως προέκυψαν από την διερεύνησή του.

Πρώτα εξετάζεται η αντιστοίχιση του επαγγέλματος με υφιστάμενα επαγγελματικά περιγράμματα, όπως και με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης επαγγελμάτων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Βάσει αυτών πραγματοποιείται συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ γίνεται διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα αξίας.

Γίνονται επίσης αναφορές στο θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο, όπως και σε φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ίδιο πλαίσιο και με βάση την αντιστοίχιση με τα παραπάνω συστήματα ταξινόμησης καταγράφονται οι τάσεις στην απασχόληση και την επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Η ενότητα κλείνει με την ποιοτική διερεύνηση της καινοτόμου δραστηριότητας εντοπίζοντας τα πεδία και τα παραδείγματα, στα οποία το επάγγελμα εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.

3.1 Περιγραφή επαγγέλματος

Με τον όρο «Ψυκτικός» αναφερόμαστε πρακτικά στο επάγγελμα που ασχολείται με την εγκατάσταση, επισκευή και συντήρηση του εξοπλισμού ψύξης και κλιματισμού, στον οικιακό, βιομηχανικό τομέα και στον τομέα των μεταφορών.

Ο «Ψυκτικός» μελετά τα μηχανολογικά σχέδια και σημειώνει τις θέσεις που θα τοποθετηθούν τα μηχανήματα και τα εξαρτήματα. Μελετά τα σχέδια, τις προδιαγραφές και τις σχετικές οδηγίες των μηχανημάτων, των εξαρτημάτων και των συσκευών πριν κάνει μια εγκατάσταση. Συναρμολογεί, τοποθετεί και συνδέει τα μηχανήματα, τα εξαρτήματα, τους αυτοματισμούς και τις διατάξεις ασφαλείας μεταξύ τους, ελέγχει για τη στεγανότητα της εγκατάστασης, πληρώνει με το ψυκτικό μέσο, ελέγχει και δοκιμάζει τη λειτουργία όλης της εγκατάστασης, έτσι ώστε να είναι σε θέση να λειτουργήσει με ομαλότητα, αποδοτικότητα και ασφάλεια.

Το επαγγελματικό εύρος εργασίας του «Ψυκτικού», εξαρτάται από την κατηγορία της άδειας που κατέχει σύμφωνα με την «Επίβλεψη λειτουργίας και συντήρησης βάση του Ν.6422», και με το υπ. αριθμ. 87/25-04-1996 Προεδρικό Διάταγμα.

Πηγή: ΕΟΠΠΕΠ, Επαγγελματικό Περίγραμμα του Τεχνικού Ψυκτικού

Συναφές Επαγγελματικό Περίγραμμα (βάσει λίστας ΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ):

«Τεχνικός Ψυκτικός»

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

712 – Τεχνίτες αποπεράτωσης κτιρίων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

7127 – Μηχανικοί κλιματιστικών και ψυκτικοί

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08):

43 – Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες

43.2 – Δραστηριότητες ηλεκτρολογικών, υδραυλικών και άλλων

43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης

Συσχέτιση επαγγέλματος με τομείς και κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3 (Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation)⁴:

Υλικά – Κατασκευές

Διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα:

Ηλεκτρολόγος

Αλουμινοσιδηρο-κατασκευαστής

Τεχνικός υδραυλικών εγκαταστάσεων

Ελαιοχρωματιστής

⁴ Η συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους-τομείς της RIS3, συνεπάγεται ότι υφίστανται δυνατότητες χρηματοδότησης της δραστηριότητας μέσω των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

3.2 Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος

Οι προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του «Ψυκτικού» ορίζονται από την εξής νομοθεσία:

- ΝΟΜΟΣ ΥΠ 'ΑΡΙΘΜ. 3982/2011 «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματιών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρησιακών πάρκων και άλλων διατάξεων.»
- Εφαρμοστική του Νόμου 3982 Αριθμ. Φ.Γ.9.6. / Οικ. 15712/1013 (2) «Καθορισμός κριτηρίων και διαδικασιών επιβολής κυρώσεων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 3982/2011.»
- ΠΔ 1 (ΦΕΚ 3/Α/8–1–2013) ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ 'ΑΡΙΘΜ. 1 «Καθορισμός βαθμίδων επαγγελματικών προσόντων για την επαγγελματική δραστηριότητα εκτέλεσης συντήρησης, επισκευής και επιτήρησης λειτουργίας των ψυκτικών εγκαταστάσεων και προϋποθέσεις για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής από φυσικά πρόσωπα.»

Βασική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο σε επίπεδο επαγγέλματος/κλάδου:

- Κ.Υ.Α 7667/520/Φ.Γ.9.6.4(Γ) (ΦΕΚ 1447/Β/14–6–2013) Καθορισμός απαιτήσεων για ανεξαρτησία, αμεροληψία και ικανότητα των μελών των εξεταστικών επιτροπών του άρθρου 5 παρ. 4 του ν. 3982/2011,για τις επαγγελματικές δραστηριότητες των τεχνικών ψυκτικών εγκαταστάσεων.
- ΚΥΑ ΦΕΚ 4260, Τεύχος Β 2017. Αριθμός: 128516/392 / Φ.350 «Νέα τροποποιημένη ΚΥΑ για εξετάσεις αδειοδότησης και αξιολόγησης για πιστοποίηση, με ΦΕΚ 4260, Τεύχος Β 2017.»

Βασική νομοθεσία σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- ΟΔΗΓΙΑ 2006/40/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006 για τις εκπομπές των συστημάτων κλιματισμού των μηχανοκίνητων οχημάτων και για την τροποποίηση της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

3.3 Επαγγελματικοί φορείς

Σε εθνικό επίπεδο:

- Ομοσπονδία Ψυκτικών Ελλάδος (Ο.Ψ.Ε.)
- Σωματείο Επαγγελματιών Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκαταστάσεων Ελλάδος (Σ.Ε.Ψ.Κ.Ε.Ε.) με έδρα την ΑΘΗΝΑ

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 307/2008 της Επιτροπής της 2ας Απριλίου 2008 για τη θέσπιση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 842/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ελάχιστων απαιτήσεων για προγράμματα κατάρτισης και των όρων αμοιβαίας αναγνώρισης βεβαιώσεων κατάρτισης προσωπικού, όσον αφορά συστήματα κλιματισμού με φθοριούχα αέρια θερμοκηπίου, εγκαταστημένα σε ορισμένα μηχανοκίνητα οχήματα.
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006. [αντικαθιστά τον 842/2006]
- ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2015/2067 της Επιτροπής της 17ης Νοεμβρίου 2015 για τη θέσπιση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ελάχιστων απαιτήσεων και των όρων αμοιβαίας αναγνώρισης για την πιστοποίηση των φυσικών προσώπων όσον αφορά τον σταθερό εξοπλισμό ψύξης, τον εξοπλισμό κλιματισμού και αντλιών θερμότητας, καθώς και τις μονάδες ψύξης σε φορτηγά ψυγεία και ρυμουλκούμενα ψυγεία που περιέχουν φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την πιστοποίηση των εταιρειών όσον αφορά τον σταθερό εξοπλισμό ψύξης, τον εξοπλισμό κλιματισμού και αντλιών θερμότητας που περιέχουν φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου. [αντικαθιστά τον 303/2006]
- ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2015/2068 της Επιτροπής της 17ης Νοεμβρίου 2015 για τον καθορισμό, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του μορφοτύπου των επισημάνσεων των προϊόντων και του εξοπλισμού που περιέχουν φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου. [αντικαθιστά τον 1494/2007]

- Σωματείο Επαγγελματιών Αδειούχων Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκαταστάσεων Νομού Θεσσαλονίκης
- Σωματείο Επαγγελματιών & Βιοτεχνών Ψυκτικών Πειραιώς

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
<ul style="list-style-type: none"> • Σωματείο Επαγγελματιών Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκαταστάσεων Κρήτης με έδρα το ΗΡΑΚΛΕΙΟ Φωτογράφων και Εικονοληπτών Επικαίρων (ΠΕΦΦΕΕ) 	<ul style="list-style-type: none"> Κλιματισμού και αντλιών θερμότητας (RACHP) • ASERCOM, Σωματείο των Ευρωπαίων Κατασκευαστών Εξαρτημάτων • REHVA, Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Οργανώσεων Θέρμανσης, Εξαερισμού και Κλιματισμού
<p>Σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AREA, Ευρωπαϊκή Ένωση Εργολάβων Ψύξης, 	

3.4 Τάσεις απασχόλησης

Εκτίμηση απασχόλησης σύμφωνα με την οικονομική δραστηριότητα και τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	13.164	11.191	10.702

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Εκτίμηση απασχόλησης της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
712 – Τεχνίτες αποπεράτωσης κτιρίων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	43.130	40.244	39.193

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Εκτίμηση ποσοστού αυτοαπασχόλησης⁵ της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Ποσοστό αυτοαπασχόλησης		
	2016	2017	2018
712 – Τεχνίτες αποπεράτωσης κτιρίων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	39,26%	37,81%	40,98%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

⁵ Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων υπολογίστηκε βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (EU LFS) αθροίζοντας τους κυρίως αυτοαπασχολούμενους που είναι οι εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό (αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό) με τα συμβοηθόντα μέλη (βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) και διαιρώντας το παραπάνω σύνολο με το σύνολο της απασχόλησης. Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των εργοδοτών (αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό).

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Εκτίμηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως προς τη μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων και του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	6.987	7.021	6.838

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	333,3	403,8	406,4

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Αξιολόγηση εξαγωγικής δραστηριότητας

Προς το παρόν δεν υφίσταται εξαγωγική δραστηριότητα που να σχετίζεται με το επάγγελμα του ψυκτικού σε βαθμό που να είναι άξια αναφοράς. Οι επαγγελματίες ψυκτικοί δραστηριοποιούνται στην πλειοψηφία τους στην εγχώρια αγορά, ενώ είναι μεμονωμένες οι περιπτώσεις που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο εξωτερικό υπό το καθεστώς συγκεκριμένης ζήτησης.

3.6 Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	379.447	380.060	387.355

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	1.437.490	1.476.025	1.502.676

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
43.22 – Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	150.495,9	156.341,8	170.133,1

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

3.7 Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα

Στην τελευταία ενότητα της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται τα βασικά πεδία όπου εντοπίζονται στοιχεία καινοτομίας στο επάγγελμα, ως αποτέλεσμα της ποιοτικής διερεύνησης των χαρακτηριστικών του επαγγέλματος.

Πεδία εισαγωγής καινοτομίας βάσει της μελέτης του επαγγέλματος	Τεκμηρίωση και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα
<p>Καινοτομία προϊόντος/υπηρεσίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά του 	<p>Η καινοτομία στον συγκεκριμένο κλάδο αφορά κυρίως στις μονάδες ψύξης-θέρμανσης (π.χ κλιματιστικά) και καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό, εάν όχι αποκλειστικά, από τις εταιρίες παραγωγής-κατασκευής. Η καινοτομία στις κλιματιστικές και ψυκτικές μονάδες αφορά συνήθως:</p> <ul style="list-style-type: none"> στην βελτίωση της απόδοσης τους στη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος και στην απομακρυσμένη χρήση και αναφορά βλαβών μέσω τεχνολογικών εφαρμογών
<p>Καινοτομία διαδικασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή καινούριων συστατικών στοιχείων στην παραγωγική, κυρίως λειτουργία, όπως νέων πρώτων υλών, νέων μηχανισμών και εργαλείων ροής εργασιών και πληροφοριών, καθώς και καινούριου εξοπλισμού 	<p>Για την τεχνική πιστοποίηση – υποστήριξη υπηρεσιών του ψυκτικού σε μεγάλο βαθμό υπάρχει Ευρωπαϊκό και Εθνικό κανονιστικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία και άσκηση του επαγγέλματος. Συνεπώς, δεν παρατηρείται κάποια καινοτομία. Οι πρώτες ύλες: τα διάφορα ψυκτικά υγρά, φθοριούχα αέρια, επίσης, ορίζονται από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.</p>

Καινοτομία στην οργάνωση/λειτουργία

- εισαγωγή νέων μεθόδων και διαδικασιών στις πρακτικές του επαγγέλματος, στην οργάνωση της εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης

Ορισμένες από τις εργασίες του ψυκτικού χαρακτηρίζονται από καινοτομία, χάρη στην ψηφιοποίηση των εργασιών συντήρησης ή επισκευής. Οι εργασίες αυτές έχουν αυτοματοποιηθεί και απλοποιηθεί, διότι παρέχεται η δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης στα συστήματα αναφοράς βλαβών και συντήρησης των ψυκτικών και κλιματιστικών μονάδων μέσω ηλεκτρονικών πλατφόρμων/λογισμικών επικοινωνίας και τεχνολογικών εφαρμογών. Ακόμη, έχουν ψηφιοποιηθεί διαδικασίες – αναφορές που σχετίζονται με την ορθολογική χρήση των φθοριούχων αερίων. Πλέον, αναρτώνται σε ψηφιακό διαδικτυακό τόπο ενώ στο παρελθόν τηρούνταν έντυπη καταγραφή.

Καινοτομία marketing

- (εισαγωγή νέας μεθόδου marketing (προβολής/ διαφήμισης) που περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές στο σχεδιασμό των προϊόντων ή τη συσκευασία τους, την τοποθέτηση, την προώθηση ή την τιμολόγησή τους

Πολλοί επαγγελματίες εφαρμόζουν νέες τεχνικές πωλήσεων που σχετίζονται κυρίως με την αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου π.χ. συμμετοχή σε διαδικτυακές πλατφόρμες, ηλεκτρονικές αγορές (e-marketplaces), μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) κοκ απ' όπου μπορεί ο δυνητικός πελάτης – χρήστης, οικιακός ή επαγγελματικός, να τους προσεγγίσει. Αξιοποιώντας αυτές τις διαδικτυακές εφαρμογές, οι ψυκτικοί επικοινωνούν με τον ενδιαφερόμενο πελάτη, δίνουν οικονομικές προσφορές, και προγραμματίζουν ραντεβού με τον πελάτη. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα στον πελάτη μέσω του διαδικτύου (πχ <https://www.douleutaras.gr/>) να αξιολογεί την συμπεριφορά και την ποιότητα εργασίας του επαγγελματία ψυκτικού.

4. Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

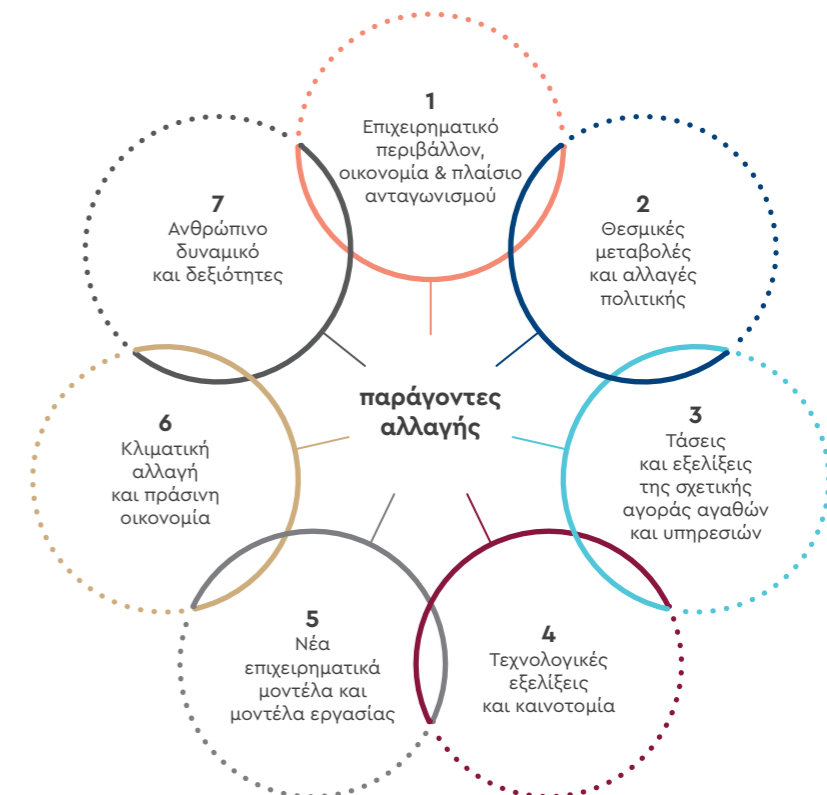
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Βασικό τμήμα της διαδικασίας διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος αποτέλεσε ο εντοπισμός συγκεκριμένων ενοτήτων διερεύνησης που συχνά αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής».

Ως «παράγοντας αλλαγής» προσδιορίζεται οποιαδήποτε εξέλιξη ή φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει το επάγγελμα μελλοντικά. Ο όρος λειτουργεί ως μια ευρύτερη ενότητα που καλύπτει δυναμικές, σήματα, τάσεις, μεγατάσεις, αβεβαιότητες κ.ά. Η ανάλυση ενός «παράγοντα αλλαγής» περιλαμβάνει μια αλληλουχία ενεργειών που αφορούν στη συγκέντρωση έγκυρων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων μέσα από ένα ευρύ φάσμα πηγών και τη συνθετική ανάλυση πληροφοριών. Τα στάδια αυτής της λογικής αλληλουχίας επιτελούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων τεχνικών που συνδυάζονται κατά την υλοποίηση της διαδικασίας προοπτικής διερεύνησης.

Συγκεκριμένα, οι παράγοντες αλλαγής, όπως προσδιορίστηκαν ως διακριτές περιοχές μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, ακολουθούν τα σημαντικότερα ευρήματα ανά παράγοντα αλλαγής, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης συγκεκριμένων υπο-πεδίων μελέτης. Η μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων (7ος παράγοντας αλλαγής) ακολουθεί σε διακριτό κεφάλαιο του Οδικού Χάρτη, καθώς έχει έντονη αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε όλους τους παράγοντες αλλαγής του επαγγέλματος.

4.1 Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

Στην πρώτη βασική ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε οριοθετημένες κατηγορίες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναφέρονται σε μεταβολές, τάσεις, επικείμενες αλλαγές ή άλλα γεγονότα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, την οικονομία και το πλαίσιο ανταγωνισμού που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

διάρθρωση επαγγέλματος /κλάδου	φορολογική πολιτική	επίδραση γραφειοκρατίας
χρηματοδότηση/ επενδύσεις	επιχειρηματικότητα και δομές στήριξης	εμπορική δραστηριότητα
εισαγωγές/ εξαγωγές	ανταγωνισμός	δημόσιες προμήθειες

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία & πλαίσιο ανταγωνισμού»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Δυνατότητα πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης

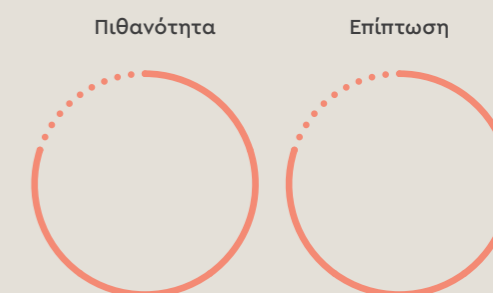
Αναλυτική περιγραφή:

Το επάγγελμα του Ψυκτικού συμπεριλαμβάνεται σε τομέα προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3, καθώς κατατάσσεται ως δραστηριότητα στον τομέα προτεραιότητας «9. Υλικά – Κατασκευές». Ως αποτέλεσμα, υφίστανται σημαντικές δυνατότητες χρηματοδότησης της δραστηριότητας μέσω των δράσεων που υλοποιούνται στο ΕΣΠΑ 2014–2020 και στη συνέχιση του ΕΣΠΑ 2021–2027. Επιπλέον, εξ' αιτίας της πανδημίας Covid-19 για τα επόμενα χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δημιουργήσει ευρεία δέσμη παρεμβάσεων, στις οποίες εντάσσεται και το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΝΠ) 2021–2027, ένα πλαίσιο οικονομικής στήριξης των κρατών μελών για την ανάσχεση των συνέπειων της πανδημίας. Η δέσμη θα στηρίξει κυρίως επενδύσεις σε πράσινη ανάπτυξη και ψηφιακή μετάβαση. Ο ψυκτικός έχει ανάγκη την αξιοποίηση του κάθε μέτρου οικονομικής στήριξης τόσο για την σημερινή επιβίωσή του όσο και για την μελλοντική ανάπτυξη του επαγγέλματος του.

Χρόνος εκδήλωσης: 1–3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: χρηματοδότηση, επένδυση, ΕΣΠΑ, επιδότηση, προγράμματα, Ευρωπαϊκό Ταμείο, πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Ανάπτυξη ευνοϊότερου φορολογικού περιβάλλοντος

Αναλυτική περιγραφή:

Η φορολογία αποτέλεσε τα τελευταία χρόνια ανασταλτικό παράγοντα για τους ελεύθερους επαγγελματίες ψυκτικούς. Το φορολογικό καθεστώς χαρακτηρίζεται δυσβάστακτο με αποτέλεσμα να οδηγεί τους ψυκτικούς σε αδυναμία εμπρόθεσμων πληρωμών των οικονομικών τους υποχρεώσεων απέναντι στην εφορία. Το γεγονός αυτό προκαλεί και άλλα πολλαπλά προβλήματα, όπως αδυναμία συμμετοχής τους σε δημόσια έργα ή επιδοτούμενα προγράμματα ΕΣΠΑ. Το φορολογικό νομοσχέδιο Ν. 4646/2019: Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο (ΦΕΚ Α' 201/2019) αναμένεται πως θα επηρεάσει θετικά το επάγγελμα τα επόμενα 1–3 έτη. Η μείωση της προκαταβολής φόρου, η υιοθέτηση του αφορολόγητου και η μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος των επιχειρήσεων αποτελούν ορισμένες από τις φορολογικές ελαφρύνσεις του εν λόγω νομοσχεδίου που αναμένεται να επιφέρει βελτίωση της ρευστότητας στο επάγγελμα του ψυκτικού.

Χρόνος εκδήλωσης: 1–3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: φορολογία, φορολογική μεταρρύθμιση, δημοσιονομική πολιτική

4.2 Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

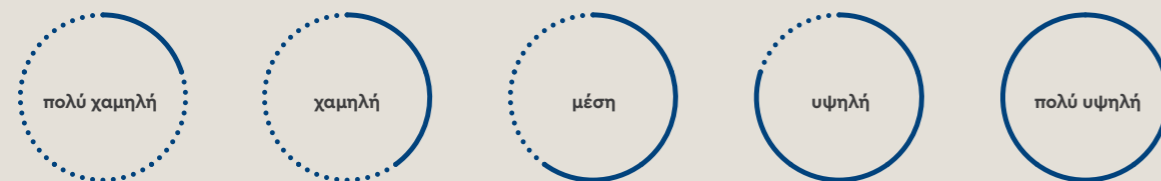
Στη δεύτερη ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες θεσμικές αλλαγές και αλλαγές πολιτικής που αφορούν στην ευρύτερη επιχειρηματική, οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	πρόσφατα νομοθετήματα	αναμενόμενα νομοθετήματα
συμπληρωματικότητα νόμων	βαθμός θεσμικής ολοκλήρωσης	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής»

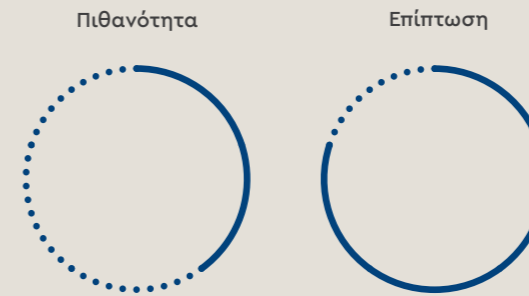
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αλλαγές στην περιβαλλοντική νομοθεσία και στο πλαίσιο λειτουργίας του επαγγέλματος

Αναλυτική περιγραφή:

Το επάγγελμα του ψυκτικού χαρακτηρίζεται γενικά από επαρκή θεσμική ολοκλήρωση και συνεπώς δεν αναμένονται επιπλέον νέες σημαντικές αλλαγές. Δεδομένου, ωστόσο, ότι το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο είναι δυναμικό εξ' αιτίας της κλιματικής αλλαγής, είναι πιθανό να υπάρχουν αλλαγές που μπορεί να σχετίζονται με τη διαχείριση των ψυκτικών υγρών. Οι αλλαγές αυτές επιφέρουν διαρκείς μεταβολές στις προδιαγραφές του επαγγελματικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούν οι επαγγελματίες ψυκτικοί και πολλαπλασιάζουν τις γραφειοκρατικές διαδικασίες για την διαχείριση των ψυκτικών υγρών. Ο ψυκτικός βάσει του άρθρου (6) του Κανονισμού 517/2014, ως χειριστής εξοπλισμού ψύξης, κλιματισμού που λειτουργεί με φθοριούχα αέρια υποχρεούται να διατηρεί λεπτομερή αρχεία των χαρακτηριστικών του εξοπλισμού, το ιστορικό των εργασιών τακτικών συντηρήσεων και των επισκευών που περιλαμβάνουν την προσθήκη ή αφαίρεση ψυκτικού υγρού καθώς και τον εντοπισμό διαρροών ψυκτικών υγρών.

Το αρχείο αυτό θα πρέπει:

- Να διατηρείται για 5 έτη
- Να αναφέρεται σε εθνική τράπεζα πληροφοριών (ισχύει σε μερικές χώρες) να τίθεται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: φθοριούχα αέρια, περιβάλλον, κλιματιστικός εξοπλισμός, ψυκτικές μονάδες

4.3 Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

Στη παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές που αφορούν αμιγώς το υπό εξέταση επάγγελμα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. πρότυπα και προδιαγραφές προϊόντων). Επιπλέον, αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες μεταβολές σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο που σχετίζονται με νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, νέες τάσεις προϊόντων ή αλλαγές που αναμένεται να επηρεάσουν τις μεθόδους παραγωγής, διανομής και προώθησης προϊόντων/υπηρεσιών.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

κανονιστικές προδιαγραφές στο επάγγελμα	ευρωπαϊκοί κανονισμοί/οδηγίες	αλυσίδα αξίας (πελάτες, προμηθευτές κοκ)
συναφή επαγγέλματα	κέντρα κόστους λειτουργίας επαγγέλματος	νέα πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών»

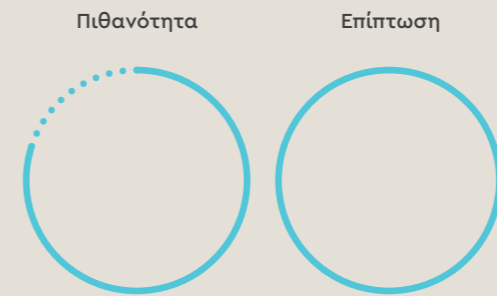
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αύξηση ζήτησης «έξυπνων» συσκευών στην ευρύτερη αγορά εξοπλισμού ψύξης και κλιματισμού

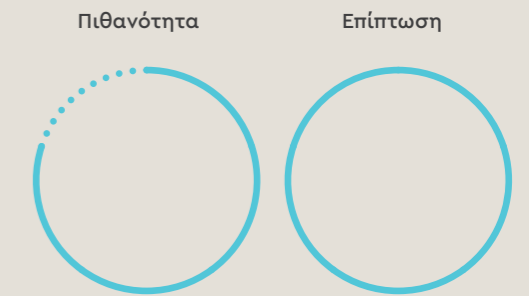
Αναλυτική περιγραφή:

Τα πρότυπα της εγχώριας καταναλωτικής ζήτησης στα επόμενα 3-5 έτη θα επηρεαστούν ιδιαίτερα από την εξέλιξη της τεχνολογίας. Οι καταναλωτές προτιμούν κλιματιστικές ή ψυκτικές μονάδες που αποτελούν «έξυπνες» συσκευές. Ορισμένα από τα χαρακτηριστικά των «έξυπνων» συσκευών είναι ότι ενεργοποιούνται και απενεργοποιούνται απομακρυσμένα μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών στο κινητό τηλέφωνο, και ειδοποιούν αυτόματα για πιθανές βλάβες που έχουν υποστεί μέσω των εφαρμογών αυτών. Η τεχνολογία εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς και οι καταναλωτές επιθυμούν να διαθέτουν προϊόντα που χαρακτηρίζονται από τεχνολογία αιχμής. Ο ψυκτικός οφείλει να παρακολουθεί τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της καταναλωτικής ζήτησης και να βελτιώνει διαρκώς τις δεξιότητές του, ώστε να παραμείνει ανταγωνιστικός. Οι δεξιότητες που θα είναι ολοένα και περισσότερο σημαντικές είναι οι ψηφιακές δεξιότητες, η χρήση τεχνολογικών εφαρμογών, εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών και οι ξένες γλώσσες.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κλιματική αλλαγή, ενέργεια, περιβάλλον, ανακύκλωση, πράσινη οικονομία, ενεργειακό αποτύπωμα

Μετατόπιση καταναλωτικών προτιμήσεων σε ενεργειακά αποδοτικότερο ψυκτικό, κλιματιστικό εξοπλισμό

Αναλυτική περιγραφή:

Η παγκόσμια ζήτηση κλιματισμού αυξάνεται γρήγορα κυρίως λόγω της κλιματικής αλλαγής και της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη. Οι περισσότερες κλιματιστικές μονάδες είναι εξαιρετικά αναποτελεσματικές και χρησιμοποιούν ψυκτικά μέσα που καταστρέφουν το περιβάλλον. Η κατανάλωση ενέργειας για τη ψύξη των εσωτερικών χώρων παγκοσμίως θα υπερδιπλασιαστεί τα επόμενα 30 χρόνια και θα αντιπροσωπεύει περίπου το 37% της παγκόσμιας αύξησης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2050. Ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (IEA) προβλέπει ότι 10 νέα κλιματιστικά θα πωλούνται κάθε δευτερόλεπτο για τα επόμενα 30 χρόνια. Οι νεότερες γενιές δηλώνουν περισσότερο ευαισθητοποιημένες στα ζητήματα της προστασίας του περιβάλλοντος και της παγκόσμιας υπερθέρμανσης. Για παράδειγμα, έρευνα του Gallup του 2018 έδειξε ότι το 70% των ατόμων μεταξύ 18-34 ετών διαφαίνεται να δηλώνει ανησυχία για την παγκόσμια υπερθέρμανση ενώ το 56% των ατόμων άνω των 55 ετών δηλώνει πως έχει την ίδια ανησυχία. Ενώ, έρευνα σε 22 χώρες, 10.896 ατόμων (18-25 ετών) της Διεθνούς Αμνηστίας του 2019 αναφέρει ότι το 41% δηλώνει πως η υπερθέρμανση του πλανήτη αποτελεί το σπουδαιότερο πρόβλημα του πλανήτη.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κλιματική αλλαγή, εξοικονόμηση ενέργειας, περιβάλλον, πράσινη οικονομία, ενεργειακό αποτύπωμα, κλιματιστικός εξοπλισμός, συμπεριφορά καταναλωτών

4.4 Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

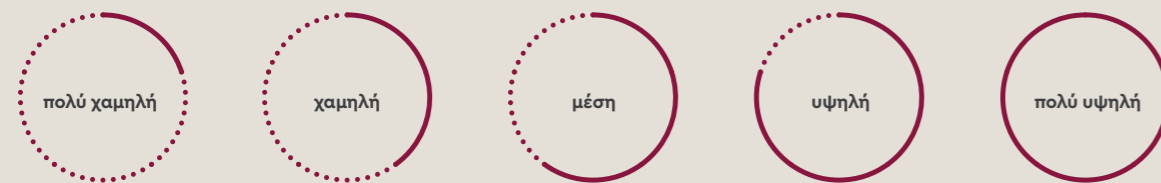
Στην τρέχουσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο σχετικών μακρο-τεχνολογικών εξελίξεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων τεχνολογικών αλλαγών που αναμένεται να επηρεάσουν άμεσα τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

πηγές εισαγωγής τεχνολογίας	βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	επενδύσεις
επίπεδα εισαγωγής καινοτομίας	νέα προϊόντα/ υπηρεσίες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία»

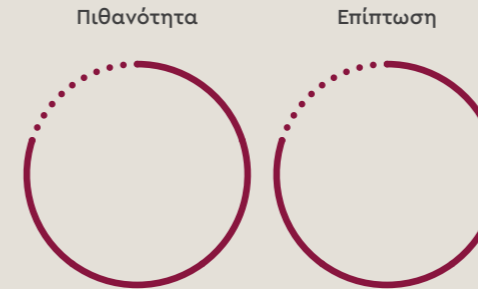
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Ανάπτυξη καινοτόμου ενεργειακά αποδοτικότερου ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού

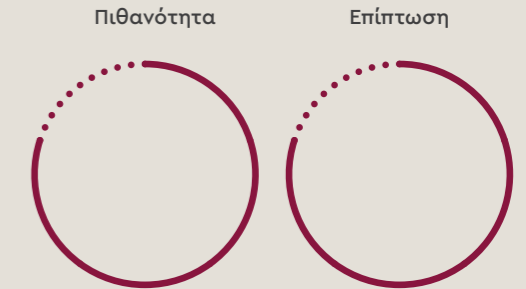
Αναλυτική περιγραφή:

Οι εταιρίες σχεδιασμού και παραγωγής κλιματιστικού εξοπλισμού γνωρίζουν αρκετά καλά τις αλλαγές που πρόκειται να συμβούν σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου γύρω από το περιβάλλον και την ενέργεια. Δημιουργούν σήμερα αλλά και στο μέλλον, με γνώμονα την ανάπτυξη της τεχνολογίας και τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς, κλιματιστικούς εξοπλισμούς ενεργειακά αποδοτικότερους με χαμηλό ενεργειακό αποτύπωμα. Ο ψυκτικός οφείλει να παρακολουθεί και να εκπαιδεύεται στις νέες τεχνολογίες και στα κλιματιστικά μηχανήματα παρέχοντας σύγχρονες υπηρεσίες, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του και στην ποιοτική αναβάθμιση του επαγγέλματος του. Διαφορετικά κινδυνεύει να απαξιωθεί και να καταστεί μη βιώσιμος.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: καινοτομία ψύξης, περιβάλλον, εξοικονόμηση ενέργειας, σύγχρονος κλιματιστικός εξοπλισμός

Έξυπνες συσκευές και πλατφόρμες επικοινωνίας με τα ψυκτικά και κλιματιστικά συστήματα

Αναλυτική περιγραφή:

Ο Ψυκτικός ακολουθεί τις τάσεις της εποχής και προσαρμόζεται στις ανάγκες του αγοραστικού κοινού. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας αφορά κυρίως την δημιουργία εξοπλισμού-κλιματιστικών μονάδων με λιγότερα τμήματα-ανταλλακτικά καθώς και τον έλεγχο και την διαχείρισή τους απομακρυσμένα (π.χ. με wifi). Αξιοποιώντας την νέα τεχνολογία, ο ψυκτικός, μπορεί και ελέγχει από μακριά τις κλιματιστικές μονάδες και ψυκτικούς θαλάμους. Επίσης είναι σε θέση να συστήνει στους πελάτες του την αλλαγή των κλιματιστικών μονάδων που παρουσιάζουν σοβαρό πρόβλημα διότι η δυνατότητα παρέμβασης του στο εσωτερικό της μονάδας είναι μικρή και τα λίγα πλέον ανταλλακτικά μέρη πολύ ακριβά σε τιμή. Η εξέλιξη της τεχνολογίας θα συμβάλει στην θετική ανάπτυξη του επαγγέλματος και γενικότερα του κλάδου διευκολύνοντας την εργασία του ψυκτικού, ο οποίος εργάζεται συχνά σε δύσκολες συνθήκες εργασίας εκτεθειμένος στο εξωτερικό περιβάλλον, προσφέροντας του καινοτόμες λύσεις.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: έξυπνα κλιματιστικά, Wifi ready, καινοτομία, συστήματα ψύξης

4.5 Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

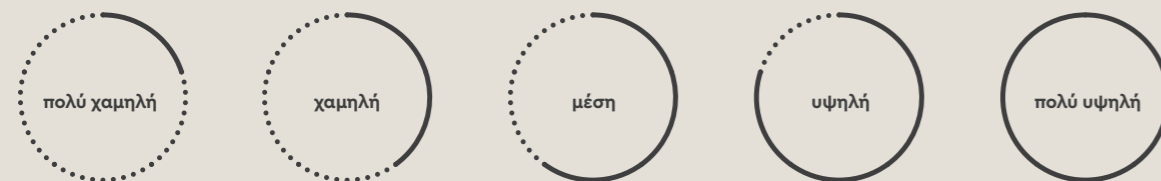
Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν στην εμφάνιση και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος αλλά και ολόκληρων συναφών τομέων και αλυσίδων αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνονται νέες τάσεις σε επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με το επάγγελμα και τον ευρύτερο κλάδο και εντοπίζονται, τόσο σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο ευρύτερων τάσεων μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ περιγράφονται πιθανές πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις από τις συγκεκριμένες τάσεις.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα	αναδυόμενα μοντέλα εργασίας	ψηφιακός μετασχηματισμός
διαδικτυακές πλατφόρμες	βαθμός ετοιμότητας επαγγελματιών	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας»

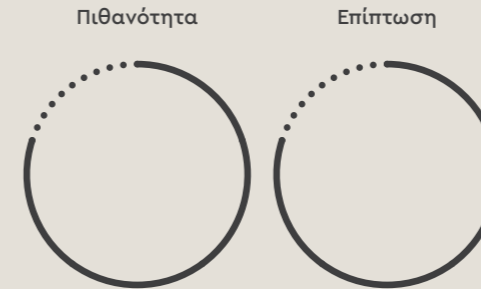
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Σύγχρονος τρόπος προσέγγισης πελατών - τάση «διάδρασης» στην παρεχόμενη υπηρεσία

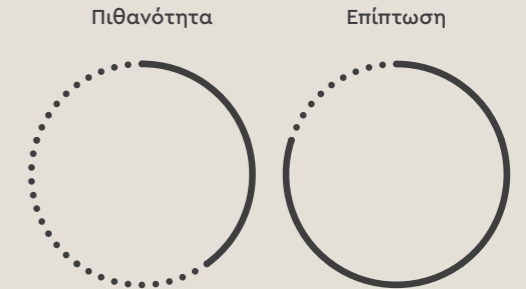
Αναλυτική περιγραφή:

Στον εμπορικό τομέα, αναφορικά με τις πωλήσεις και την εύρεση νέων πελατών καθίσταται πλέον αναγκαία η παρουσία του Ψυκτικού στο διαδίκτυο (π.χ. vrisko.gr, χρυσός οδηγός κλπ), καθώς και η συμμετοχή του σε κάποια e-market places, γεγονός που καθιστά την τεχνολογία πληροφορικής απαραίτητη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι καταναλωτές τείνουν πλέον να αναζητούν αγαθά, προϊόντα και υπηρεσίες μέσω του διαδικτύου. Χρησιμοποιούν e-market places, social media, συμβουλευονται κριτικές και συστάσεις άλλων χρηστών που αγόρασαν μια υπηρεσία ή ένα προϊόν. Η τεχνολογία εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς και οι απαιτήσεις των καταναλωτών ως προς τον τρόπο εξυπηρέτησής τους μεταβάλλεται ανάλογα.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: σύγχρονο μάρκετινγκ, digital marketing, ηλεκτρονικές αγορές προϊόντων / υπηρεσιών, κανάλια κοινωνικής δικτύωσης, πωλήσεις, επικοινωνία

Αύξηση υπεργολαβιών - Προώθηση συμπράξεων & συνεργατικής απασχόλησης

Αναλυτική περιγραφή:

Οι μικρές επιχειρήσεις του κλάδου γνωρίζουν ότι η συνέργεια καθώς και η συμμετοχή τους σε μεγαλύτερα εταιρικά σχήματα θα τους βοηθήσει να αλλάξουν επιχειρηματικό μοντέλο οργάνωσης. Πιστεύουν πως η αυξανόμενη ζήτηση της αγοράς στο μέλλον ίσως οδηγήσει κάποιους στην ίδρυση νέων μορφών εταιριών. Ο κλάδος του ψυκτικού σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον εργασίας υιοθετεί τις αλλαγές και ως εκ τούτου και τις μορφές απασχόλησης. Μια βασική από αυτές είναι η συνεργατική απασχόληση (collaborative employment), όπου ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι ή πολύ μικρές επιχειρήσεις ψυκτικών συνεργάζονται κατά κάποιον τρόπο, προκειμένου να ξεπερνούν περιορισμούς που σχετίζονται με το μικρό μέγεθος της δραστηριότητάς τους. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να διεκδικούν και να αναλαμβάνουν μεγαλύτερα έργα, να αυξάνουν τον κύκλο εργασιών τους και να αντιμετωπίσουν την εποχικότητα του επαγγέλματος.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: νέες μορφές απασχόλησης, συνεργατική απασχόληση, επιχειρηματικά μοντέλα οργάνωσης

4.6 Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες δυναμικές, τάσεις και αλλαγές που σχετίζονται με το επάγγελμα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της στροφής σε πολιτικές, δράσεις, πρωτοβουλίες, επιχειρηματικές στρατηγικές και παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τους διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

περιβαλλοντικά πρότυπα και προδιαγραφές	μελλοντικές κανονιστικές αλλαγές	κυκλική οικονομία
«πράσινες» τεχνολογίες	νέες δεξιότητες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και πράσινων προτύπων τα επόμενα έτη

Αναλυτική περιγραφή:

Ως αποτέλεσμα της επιτακτικής ανάγκης για μείωση της παραγωγής και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία επιφέρει επιπλέον αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, αναπτύσσονται διαρκώς ειδικές τεχνολογίες ψύξης.

Ορισμένες από τις ειδικές τεχνολογίες που αναμένεται να απαιτηθούν τα επόμενα χρόνια στο επίπεδο των νέων «πράσινων προτύπων» είναι:

- Η έξυπνη υβριδική τεχνολογία για τη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και τη διαχείριση της θερμοκρασίας και της υγρασίας χωριστά
 - Ψυκτικές και κλιματιστικές μονάδες που δεν θα χρησιμοποιούν κανένα ή ελάχιστο ψυκτικό υγρό ή κάποιο άλλο μέσο φιλικό προς το κλίμα ή με χαμηλό GWP
- Επιπλέον, τα επόμενα χρόνια αναμένεται να απαιτηθεί στο επίπεδο των νέων «πράσινων προτύπων» ή «προδιαγραφών»:
- Η απαγόρευση ή απόσυρση ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού με χαμηλή ενεργειακή απόδοση
 - Η τήρηση υποχρεωτικών στόχων για εξοικονόμηση ενέργειας ανά τελικό τομέα ενεργειακής χρήσης.

Ο σύγχρονος ψυκτικός οφείλει να προσαρμόζεται στους νέους κανονισμούς, να καταρτίζεται διαρκώς ως προς τις νέες τεχνολογίες και να προάγει την περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία. Η δυσκολία μάθησης των μεγαλύτερων σε ηλικία ψυκτικών και η έλλειψη ζήλου των νέων αποτελούν εμπόδια στον εκσυγχρονισμό του επαγγέλματος.

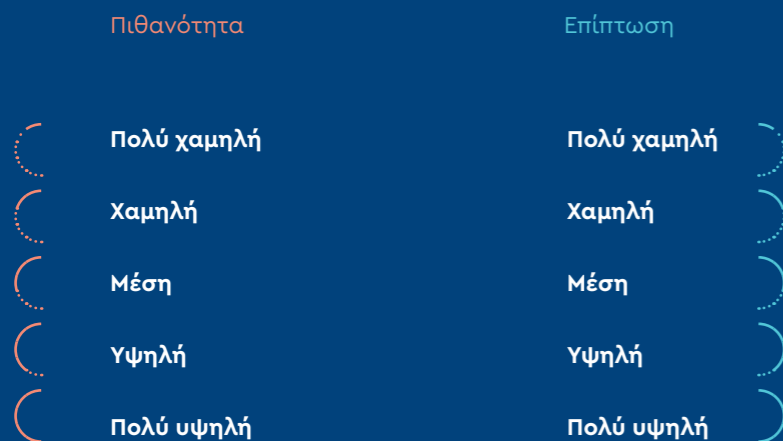
Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κλιματική αλλαγή, GWP, F-Gases, ενέργεια, φαινόμενο θερμοκηπίου

4.7 Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Με βάση την εκτεταμένη μελέτη και ανάλυση των παραγόντων αλλαγής που προηγήθηκε, πραγματοποιείται στη συνέχεια σύνοψη των τάσεων και δυναμικών που θα επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος του «Ψυκτικού» τα επόμενα έτη.

Η ακόλουθη σύνοψη απεικονίζει τις βασικές τάσεις και δυναμικές, ξεκινώντας από αυτές που έχουν υψηλότερη πιθανότητα και επίπτωση.

5. Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος

5.1

Καταγραφή
και πρόγνωση
σημαντικότητας
δεξιοτήτων

5.2

Δεξιότητες
σε έλλειψη

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά
δεξιοτήτων

5.4

Ψηφιακές
δεξιότητες

5.5

Βασικά σημεία
μελέτης δεξιοτήτων

Οι δεξιότητες αποτελούν διακριτή ενότητα μελέτης, καθώς αλληλεπιδρούν έντονα με όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες αλλαγής, αποτυπώνοντας δυναμικές, ελλείψεις και αναδυόμενες τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στις ανάγκες δεξιοτήτων στην ευρύτερη δομή απασχόλησης του επαγγέλματος. Εξετάστηκαν εκτεταμένα σε συνάρτηση με τις μεταβολές στο ευρύτερο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο γενικών τάσεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων δεξιοτήτων (π.χ. επαγγελματικών, ψηφιακών, επιχειρηματικών) που αναμένεται να καταστούν αναγκαίες στα επόμενα έτη ως προς τη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Κατηγορία (είδος) δεξιοτήτων:

βασικές γνώσεις

γενικές δεξιότητες

επαγγελματικές δεξιότητες

εξειδικευμένες
επαγγελματικές δεξιότητες

ψηφιακές δεξιότητες

ευρύτερες κοινωνικές
δεξιότητες

χαρακτηριστικά,
στάσεις και αξίες

Πεδία αποτίμησης δεξιοτήτων:

σημαντικότητα δεξιοτήτων

ελλείψεις δεξιοτήτων

πολυπλοκότητα,
επαναληπτικότητα, τυποποίηση

χρήση μηχανών, κίνδυνος απαξίωσης δεξιοτήτων

τυποποίηση, συνεργασία

τρόπος απόκτησης
δεξιοτήτων

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

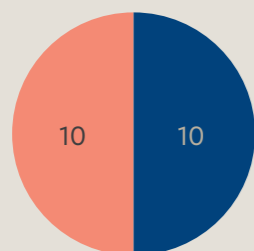
Στο πλαίσιο της μελέτης του επαγγέλματος του «Ψυκτικού» εντοπίστηκαν οι πιο σημαντικές δεξιότητες ανά κατηγορία σήμερα, όπως και αυτές που θα είναι σημαντικότερες μετά από πέντε (5) έτη.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι παραπάνω δεξιότητες ταξινομημένες ανά κατηγορία ανάλυσης και με βάση την τιμή, με την οποία αξιολογήθηκε η κάθε συγκεκριμένη δεξιότητα σε δεκαβάθμια κλίμακα (πιο σημαντικές θεωρήθηκαν όσες έχουν τιμή από 7 έως 10).

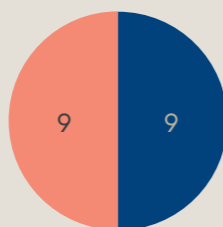
● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες

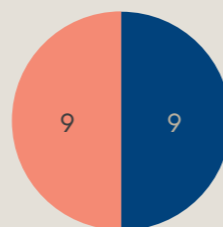
Βασικές γνώσεις ψυκτικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων

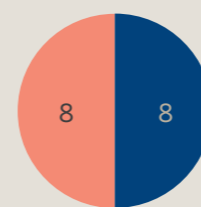
Βασικές ηλεκτρολογικές γνώσεις

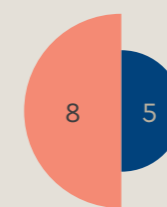
Βασικές μηχανολογικές γνώσεις

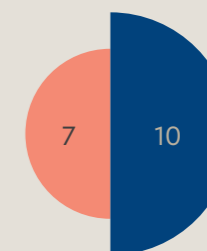
Βασικές γνώσεις αντοχής υλικών

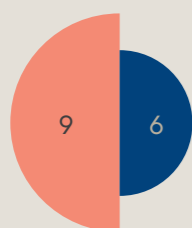
Γνώσεις αναγνώρισης βλάβης από απόσταση

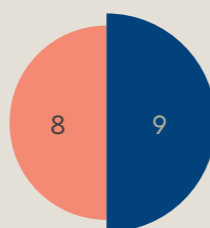
Βασική ξενόγλωσση μηχανολογική & ηλεκτρολογική ορολογία

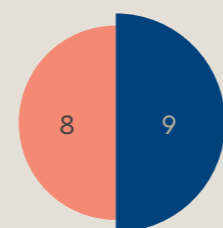
Δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης

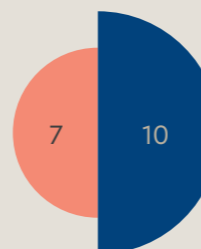
Βασικές γνώσεις μηχανικής

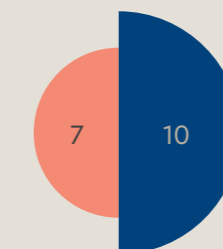
Βασικές γνώσεις μηχανικής ρευστών

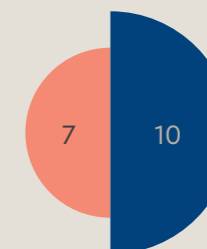
Γνώσεις ιδιοτήτων, χρήσης και διαχείρισης, ψυκτικών μέσων

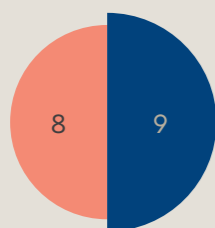
Ικανότητα διαχείρισης υλικού

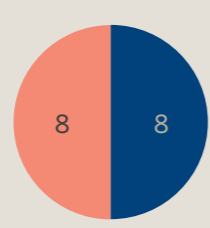
Ικανότητα αποθήκευσης υλικού

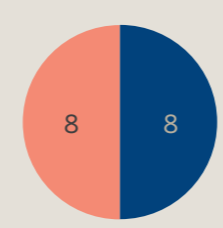
Βασικές γνώσεις αρχιτεκτονικού σχεδίου

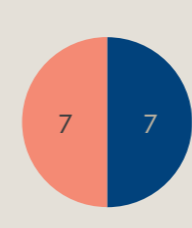
Βασικές γνώσεις στατικής

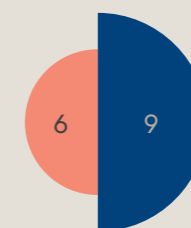
Βασικές γνώσεις θερμοδυναμικής

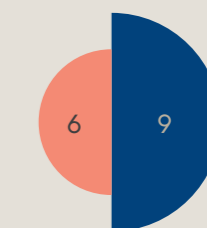
Δεξιότητα χειρισμού αυτοματισμών

Βασικές γνώσεις ενεργειακής απόδοσης ψυκτικών και κλιματιστικών μηχανών

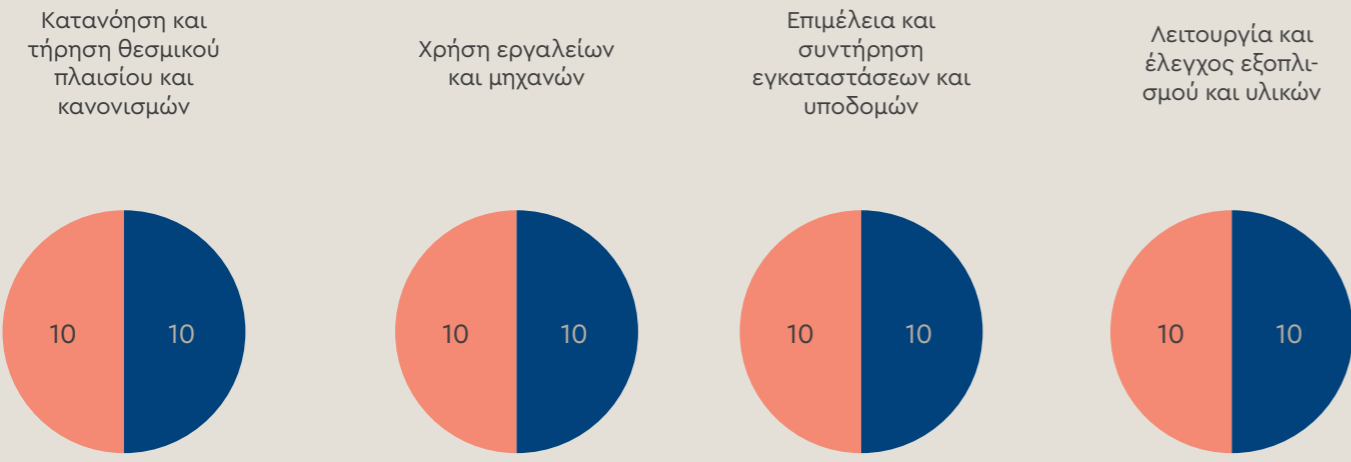

Βασικές γνώσεις σύγχρονου Marketing

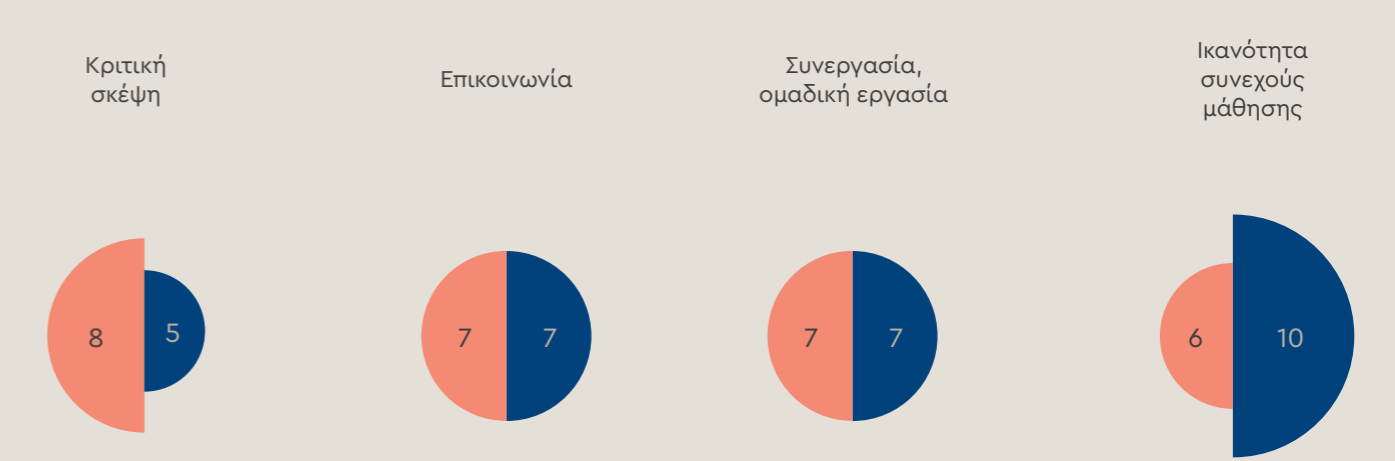
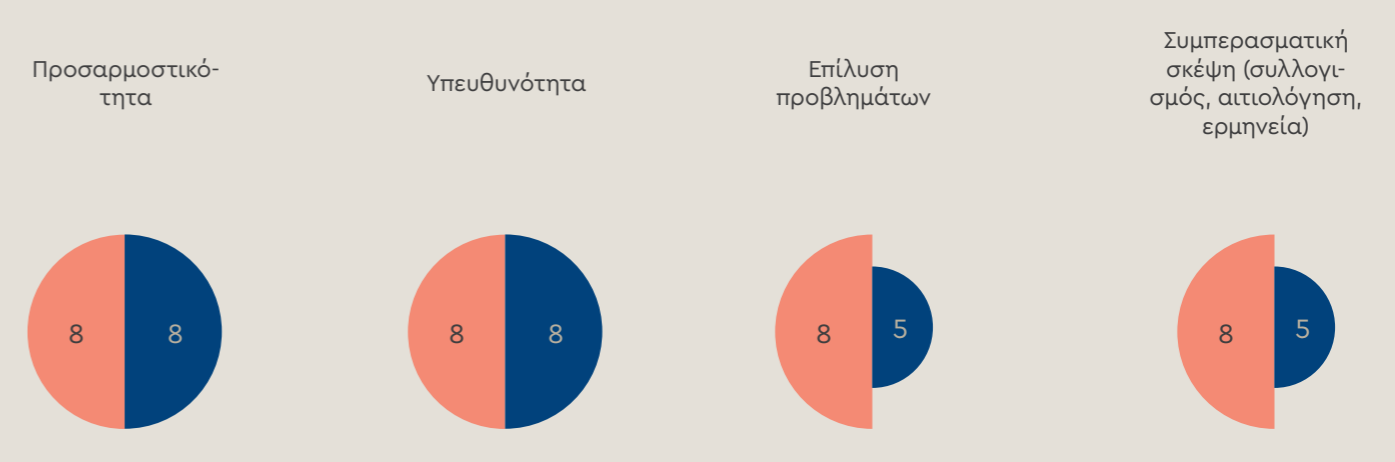

● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

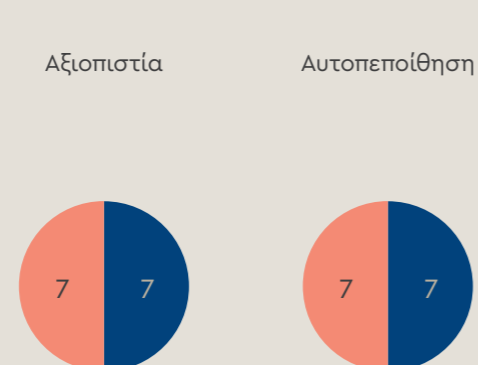
Επαγγελματικές δεξιότητες

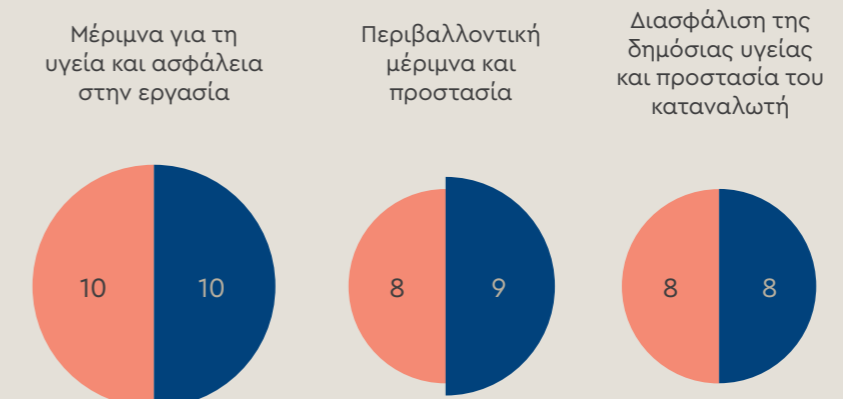
Γενικές δεξιότητες

Χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

Κοινωνικές δεξιότητες

Εν συνεχεία, καταγράφονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας για την περίοδο 2020–2025, ως αποτέλεσμα της σύγκρισης μεταξύ της τρέχουσας και της μελλοντικής σημαντικότητας των δεξιοτήτων.

Δεξιότητες αυξανόμενης σημαντικότητας 2020–2025	Δεξιότητες μειούμενης σημαντικότητας 2020–2025
Ικανότητα συνεχούς μάθησης	Ικανότητα οπτικής αντίληψης και κρίσης
Βασικές γνώσεις τεχνολογιών και εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών	Ικανότητα ακουστικής αντίληψης και κρίσης
Ξένη γλώσσα	Επίλυση προβλημάτων
Βασική ξενόγλωσση μηχανολογική & ηλεκτρολογική ορολογία	Γνώσεις αναγνώρισης βλάβης από απόσταση
Γνώσεις ιδιοτήτων, χρήσης και διαχείρισης, ψυκτικών μέσων	Συμπερασματική σκέψη (συλλογισμός, αιτιολόγηση, ερμηνεία)
Ικανότητα διαχείρισης υλικού	Κριτική σκέψη
Ικανότητα αποθήκευσης υλικού	Χρήση εργαλείων και μηχανών
Βασικές γνώσεις ενεργειακής απόδοσης ψυκτικών και κλιματιστικών μηχανών	Δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης
Βασικές γνώσεις σύγχρονου marketing	Φυσική δύναμη
Βασικές γνώσεις που συνδέονται με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη	Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών

5.2 Δεξιότητες σε έλλειψη

Στην ενότητα αυτή επισημαίνονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη κατά την μελέτη του επαγγέλματος. Παράλληλα για κάθε δεξιότητα επισημαίνεται η βασική αιτία της έλλειψης.

Δεξιότητα σε μεγάλη έλλειψη	Βασική αιτία της έλλειψης
Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών	Διαρκώς μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο
Χρήση εργαλείων και μηχανών	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία
Βασικές γνώσεις ψυκτικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία
Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός – Πώληση – Εξυπηρέτηση)	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Επικέντρωση και προσοχή	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Επίλυση προβλημάτων	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Συμπερασματική σκέψη (συλλογισμός, αιτιολόγηση, ερμηνεία)	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Κριτική σκέψη	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου

5.3 Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται, από το σύνολο της μελέτης δεξιοτήτων, οι σημαντικότερες δεξιότητες που εκδηλώνουν το υπό εξέταση χαρακτηριστικό, π.χ. πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα κ.ο.κ.

Πολυπλοκότητα

- Επίλυση προβλημάτων
- Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)
- Συντονισμός έργων
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία
- Μέριμνα για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία

- του καταναλωτή
- Βασικές γνώσεις ψυκτικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων
- Γνώσεις αναγνώρισης βλάβης από απόσταση
- Δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης

Επαναληπτικότητα

- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας
- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών

- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών

Τυποποίηση

- Βασικά μαθηματικά
- Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών (αρχές φυσικής, χημείας, βιολογίας κτλ)
- Ξένη γλώσσα
- Χρήση εργαλείων και μηχανών

- Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας
- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών

Συνεργασία

- Δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Συντονισμός έργων

Χρήση μηχανών / εργαλείων

- Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών (αρχές φυσικής, χημείας, βιολογίας κτλ)
- Βασικές γνώσεις τεχνολογιών και εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Ορθότητα και ταχύτητα υπολογισμών
- Μελέτη, κατανόηση και εφαρμογή οδηγιών

Κίνδυνος Απαξίωσης

- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών

Δεξιότητες με άμεσες ανάγκες κατάρτισης

- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Βασικές γνώσεις ψυκτικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων
- Μέριμνα για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός – Πώληση – Εξυπηρέτηση)
- Επικέντρωση και προσοχή

- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών
- Γνώσεις ιδιοτήτων, χρήσης και διαχείρισης, ψυκτικών μέσων
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή

- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία
- Δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης

- Γνώσεις αναγνώρισης βλάβης από τα λεγόμενα του πελάτη
- Ικανότητα οπτικής αντίληψης και κρίσης
- Ικανότητα ακουστικής αντίληψης και κρίσης

- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών
- Αξιολόγηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και δεδομένων
- Βασικές μηχανολογικές γνώσεις
- Δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης

5.4 Ψηφιακές δεξιότητες

Στην συγκεκριμένη ενότητα της μελέτης δεξιοτήτων προσδιορίζεται αρχικά το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων του επαγγέλματος σε πέντε πεδία που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων, επικοινωνία, δημιουργία περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων. Ο επαγγελματίας, ανάλογα με τη γνώση και την εμπειρία που πρέπει να κατέχει σε κάθε πεδίο, μπορεί να είναι βασικός, ανεξάρτητος ή έμπειρος χρήστης.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (γενικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Επεξεργασία δεδομένων	●		
Επικοινωνία	●		
Δημιουργία περιεχομένου	●		
Ασφάλεια	●		
Επίλυση προβλημάτων	●		

Εξειδικεύοντας την ανάλυση, στον επόμενο πίνακα αξιολογείται η απαιτούμενη γνώση και η εμπειρία στις σημαντικότερες ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Συμμετοχή και χρήση e-market places		●	
Διαχείριση social media (facebook, Instagram κοκ)		●	
Χειρισμός εφαρμογών λογισμικού για την παρακολούθηση των φθοριούχων αερίων του θερμοκηπίου (F-GASES & ODS)		●	
Χειρισμός εξειδικευμένων λογισμικών/εφαρμογών διάγνωσης βλαβών, απομακρυσμένης χρήσης κλιματιστικών		●	

Το επάγγελμα του ψυκτικού απαιτεί σε βασικό επίπεδο χρήσης να μπορεί ο επαγγελματίας να διαχειριστεί ψηφιακά δεδομένα που σχετίζονται με κείμενα, εικόνες, τεχνικές προδιαγραφές και γενικότερα αρχεία που αφορούν στην εγκατάσταση, χρήση και λειτουργία κλιματιστικού εξοπλισμού και όχι μόνο. Η επικοινωνία επίσης διαμέσου ηλεκτρονικών μέσων και εφαρμογών (smartphone, notebook, emails, scans, skype) από τον ψυκτικό προς τους συνεργάτες και πελάτες του βοηθούν στη βελτίωση της αμεσότητας των εργασιών του. Η δεξιότητα επίλυσης προβλημάτων για την ανεύρεση λύσεων σε προβλήματα ψύξης-θέρμανσης καθημερινά είναι αναγκαία. Επιπρόσθετα, η ικανότητα χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας δίνει την δυνατότητα πρόσβασης σε λύσεις αφενός με την χρήση διαγνωστικών εργαλείων και αφετέρου με την απόκτηση τεχνικών πληροφοριών από διάφορες πηγές. Η ασφάλεια διαχείρισης δεδομένων με κωδικούς για πληρωμές καθώς και η έκθεση προσωπικών πληροφοριών αποτελεί σημαντική αναγκαιότητα. Οι ειδικές δεξιότητες ψυκτικού αφορούν γνώσεις πληροφοριών για τα μέσα ψηφιακής του παρουσίας στον χώρο του διαδικτύου (π.χ. social media, e-market places) όπου θα μπορούσε κανείς να ενημερωθεί ή να αγοράσει τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα που παρέχει. Ο χειρισμός εφαρμογών λογισμικού παρακολούθησης φθοριούχων αερίων καθώς και απομακρυσμένων παρεμβάσεων για τυχόν τεχνικά προβλήματα σε επίπεδο εγκατάστασης και χρήσης έτοιμων εφαρμογών λογισμικού καθιστούν τον ψυκτικό ενήμερο, υπεύθυνο και ευαίσθητοποιημένο σε θέματα περιβάλλοντος και αγοραστικού κοινού.

5.5 Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων όπως προέκυψε στο Κεφάλαιο 5.

Γενικές δεξιότητες

- Ικανότητα συνεχούς μάθησης: Η τεχνολογία των ψυκτικών και κλιματιστικών μονάδων εξελίσσεται, οι απαιτήσεις αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος αυξάνονται, οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί μεταβάλλονται, το καταναλωτικό κοινό αυξάνει τις προσδοκίες του καθώς επικοινωνεί με νέους ψηφιακούς τρόπους. Συνεπώς, το επιχειρηματικό περιβάλλον γίνεται ολοένα και πιο απαιτητικό και ανταγωνιστικό και μονό ένας σύγχρονος επαγγελματίας με αυξημένη ικανότητα συνεχούς μάθησης θα μπορέσει να ανταπεξέλθει σε αυτό.
- Προσαρμοστικότητα: Το ευρύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον μεταβάλλεται διαρκώς. Ειδικά, το επαγγελματικό περιβάλλον του ψυκτικού διαφοροποιείται καθημερινά, αφού κάθε εργασία του μπορεί να διενεργείται σε διαφορετικό εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο. Συνεπώς, η προσαρμοστικότητα αποτελεί μείζονος

Επαγγελματικές δεξιότητες

- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει διαρκώς νέους στόχους για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, γεγονός που θα εξακολουθήσει να επηρεάζει το επάγγελμα του ψυκτικού και στο μέλλον.
- Χρήση εργαλείων και μηχανών: Οι περισσότερες εργασίες του ψυκτικού, σήμερα, απαιτούν τη δεξιότητα χρήσης εργαλείων και μηχανών, όπως η συναρμολόγηση εξαρτημάτων, η διάγνωση βλάβης, η επισκευή ή εγκατάσταση μιας κλιματιστικής ή ψυκτικής μονάδας.
- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών και βασικής ξενόγλωσσης μηχανολογικής & ηλεκτρολογικής ορολογίας: Αποτέλεσμα της ραγδαίας εξέλιξης των κλιματιστικών συστημάτων αποτελεί η εκτεταμένη χρήση τεχνολογικών εφαρμογών για τη συντήρηση, τον απομακρυσμένο ή μη έλεγχο και την επισκευή αυτών, γεγονός που προϋποθέτει

Σημαντικότητα

Ο τεχνικός ψυκτικός αποτελεί ένα επάγγελμα που απαιτεί τον συνδυασμό καλής θεωρητικής γνώσης επιστημών, όπως η μηχανολογία και η ηλεκτρολογία, και απόκτησης δεξιοτήτων και ικανοτήτων πρακτικής εφαρμογής των παραπάνω επιστημών καθώς επίσης και δεξιοτήτων χρήσης εργαλείων και μηχανών. Προϋποθέτει επικέντρωση, προσοχή και ικανότητα επίλυσης προβλημάτων διότι τόσο η εγκατάσταση κλιματιστικών και

- σημασίας δεξιότητα για την επαγγελματική επιτυχία ενός ψυκτικού.
- Υπευθυνότητα: Η τήρηση κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, η τήρηση του θεσμικού πλαισίου και των κανονισμών του επαγγέλματος καθώς επίσης και η άμεση ανταπόκριση στις βλάβες επαγγελματικών ψυκτικών και κλιματιστικών μονάδων και άλλες εργασίες και απαιτήσεις ενός επαγγελματία ψυκτικού προϋποθέτουν τη δεξιότητα της υπευθυνότητας.
- Επικοινωνία: Ο σύγχρονος επαγγελματίας ψυκτικός απαιτείται να έχει αυξημένες επικοινωνιακές δεξιότητες ώστε να έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά και τον πιο απαιτητικό πελάτη, να υποστηρίζει τον πελάτη και μετά την εγκατάσταση (after sales service) και να τον συμβουλεύει ανάλογα με τις ανάγκες του.

- την καλή γνώση ξενόγλωσσης μηχανολογικής και ηλεκτρολογικής ορολογίας.
- Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός – Πώληση - Εξυπηρέτηση): Η επικοινωνία με το καταναλωτικό κοινό εκσυγχρονίζεται και ψηφιοποιείται, ο σύγχρονος καταναλωτής είναι ενημερωμένος για τις νέες τεχνολογίες και τάσεις και κατ’ επέκταση πιο απαιτητικός. Ο σύγχρονος ψυκτικός οφείλει να είναι διαθέσιμος να εξυπηρετήσει και τον πιο απαιτητικό πελάτη και να διαφοροποιείται προσφέροντας μοναδικές υπηρεσίες.
- Βασικές γνώσεις ψυκτικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων: Πυρήνας των δεξιοτήτων του επαγγελματία ψυκτικού αποτελεί η γνώση εγκατάστασης μικρών και μεγάλων, επαγγελματικών ή οικιακών ψυκτικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων.

ψυκτικών συσκευών όσο και η επισκευή μιας βλάβης τους, αρκετές φορές, αποτελούν απαιτητικές, σύνθετες ή ακόμα και επικίνδυνες εργασίες. Το περιβάλλον (επικίνδunami εξωτερικοί χώροι εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες πχ. μπαλκόνια σε μεγάλο ύψος) στο οποίο μπορεί να βρίσκεται η κλιματιστική ή η ψυκτική μονάδα και το γεγονός ότι περιλαμβάνονται σε αυτές επικίνδυνα, εκρηκτικά υγρά και αέρια συντελούν στους

βασικούς παράγοντες των παραπάνω δυσκολιών. Το θεσμικό πλαίσιο είναι δυναμικό, έχει διαφοροποιηθεί αρκετές φορές και ενδέχεται να μεταβάλλεται μελλοντικά διότι σχετίζεται άμεσα με την ευρύτερη ευρωπαϊκή μέριμνα για την προστασία

Έλλειψη, αιτίες έλλειψης, τρόποι αντιμετώπισης της έλλειψης

Οι νέοι τεχνικοί ψυκτικοί φαίνεται να έχουν πολλαπλές και σημαντικές ελλείψεις στις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες τους. Βασική αιτία των ελλείψεων στις θεμελιώδεις γενικές γνώσεις και στις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις αποτελεί η αρχική εκπαίδευση που χαρακτηρίζεται ως μη επαρκής και ο τρόπος αντιμετώπισης είναι η κατάρτιση των ψυκτικών. Η έλλειψη ικανότητας συνεχούς μάθησης, κριτικής σκέψης, επίλυσης προβλημάτων, επικοινωνίας, ομαδικής εργασίας, προσαρμοστικότητας, υπευθυνότητας, προσανατολισμού στον πελάτη και στην επίτευξη στόχων οφείλονται στην απουσία κινήτρων των

Απαξίωση και αιτία απαξίωσης

Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και του λογισμικού στις κλιματιστικές μονάδες αποτελούν σε έναν βαθμό αιτίες απαξίωσης της εκτεταμένης χρήσης μηχανών και εργαλείων, των γνώσεων αναγνώρισης βλάβης από τα λεγόμενα του πελάτη, της ικανότητας οπτικής αντίληψης και κρίσης και της ικανότητας ακουστικής αντίληψης και κρίσης. Οι σύγχρονες κλιματιστικές μονάδες:
α) έχουν απλοποιήσει σημαντικά τις εργασίες εγκατάστασης
β) διαθέτουν ενσωματωμένα συστήματα διάγνωσης και

Απόκτηση (καταλληλότερος τρόπος, χρόνος απόκτησης κτλ)

Το ισχύον εκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από την πλειοψηφία των τεχνικών ψυκτικών ως ανεπαρκές. Πλήθος γενικών και επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων θα έπρεπε να αποκτώνται κατά τη διάρκεια της αρχικής εκπαίδευσης των ψυκτικών και μέσα από τη μαθητεία όπως:

- η δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης
- η ικανότητα διαχείρισης και αποθήκευσης υλικού

Τέλος, δεξιότητες όπως η ικανότητα συνεχούς μάθησης,

του περιβάλλοντος και τη δημόσια ασφάλεια και υγιεινή. Τέλος, ο ψυκτικός οφείλει να έχει καλές επικοινωνιακές δεξιότητες ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί αποτελεσματικά τους πελάτες που συναντά και να αυξάνει τις πωλήσεις του.

εργαζομένων και αντιμετωπίζεται με τη θέσπιση οικονομικών κινήτρων. Οι ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες, όπως η χρήση εργαλείων και μηχανών, η διαχείριση ψυκτικών μέσων, η δεξιότητα συναρμολόγησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των μηχανημάτων, εξαρτημάτων, αυτοματισμών και διατάξεων ασφαλείας της εγκατάστασης αποκτώνται στην πορεία εξάσκησης του επαγγέλματος με την επαγγελματική εμπειρία. Σημαντική δυσκολία που εντείνει τα προβλήματα και τις ελλείψεις των τεχνικών ψυκτικών αποτελεί το γεγονός ότι το επάγγελμα χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα.

καταγράφουν σε περίπτωση βλάβης, τη βλάβη που έχουν υποστεί ενώ συχνά γ) σε περίπτωση βλάβης, δεν επισκευάζονται αλλά αντικαθίστανται από νέες, λόγω του υψηλού κόστους ανταλλακτικών και επισκευής Αναφορικά με τις ψυκτικές μονάδες δεν φαίνεται να ισχύει το ίδιο, η τεχνολογία δεν εξελίσσεται γρήγορα συνεπώς η συμμετοχή/εμπλοκή του τεχνικού ψυκτικού σε όλες τις εργασίες εξακολουθεί να είναι μεγάλη.

η προσαρμοστικότητα, η κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών, η περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία, απαιτούν περαιτέρω εξειδικευμένη κατάρτιση για την απόκτηση τους. Ο χρόνος απόκτησης των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ενός τεχνικού είναι μεγαλύτερος των 2 ετών. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι, για να αποκτήσει ένας τεχνικός ψυκτικός τα πτυχία και την απαραίτητη προϋπηρεσία για να λάβει την άδεια και τη βαθμίδα του τεχνικού ψυκτικού, χρειάζεται συνολικά τουλάχιστον 5 έτη.

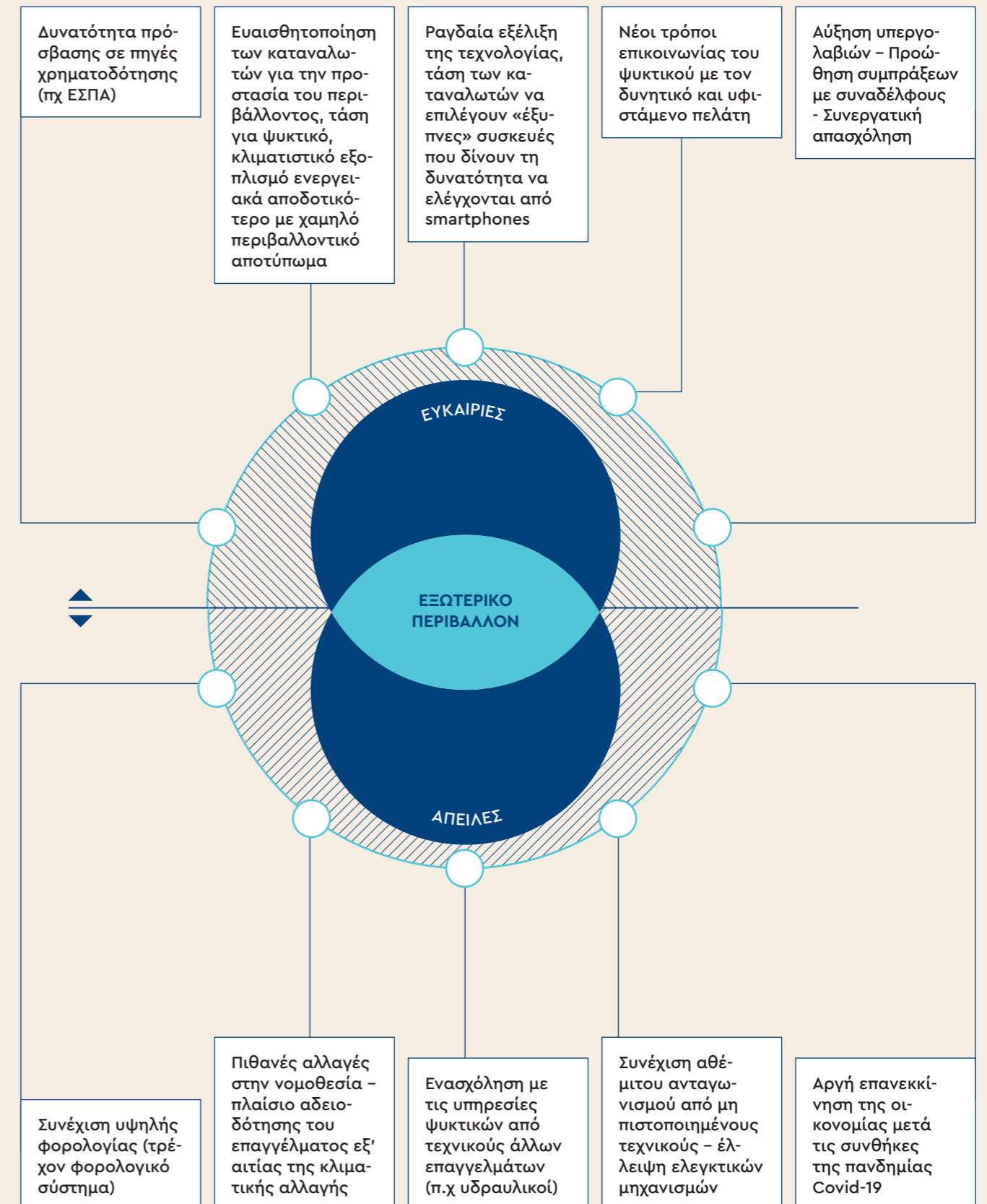
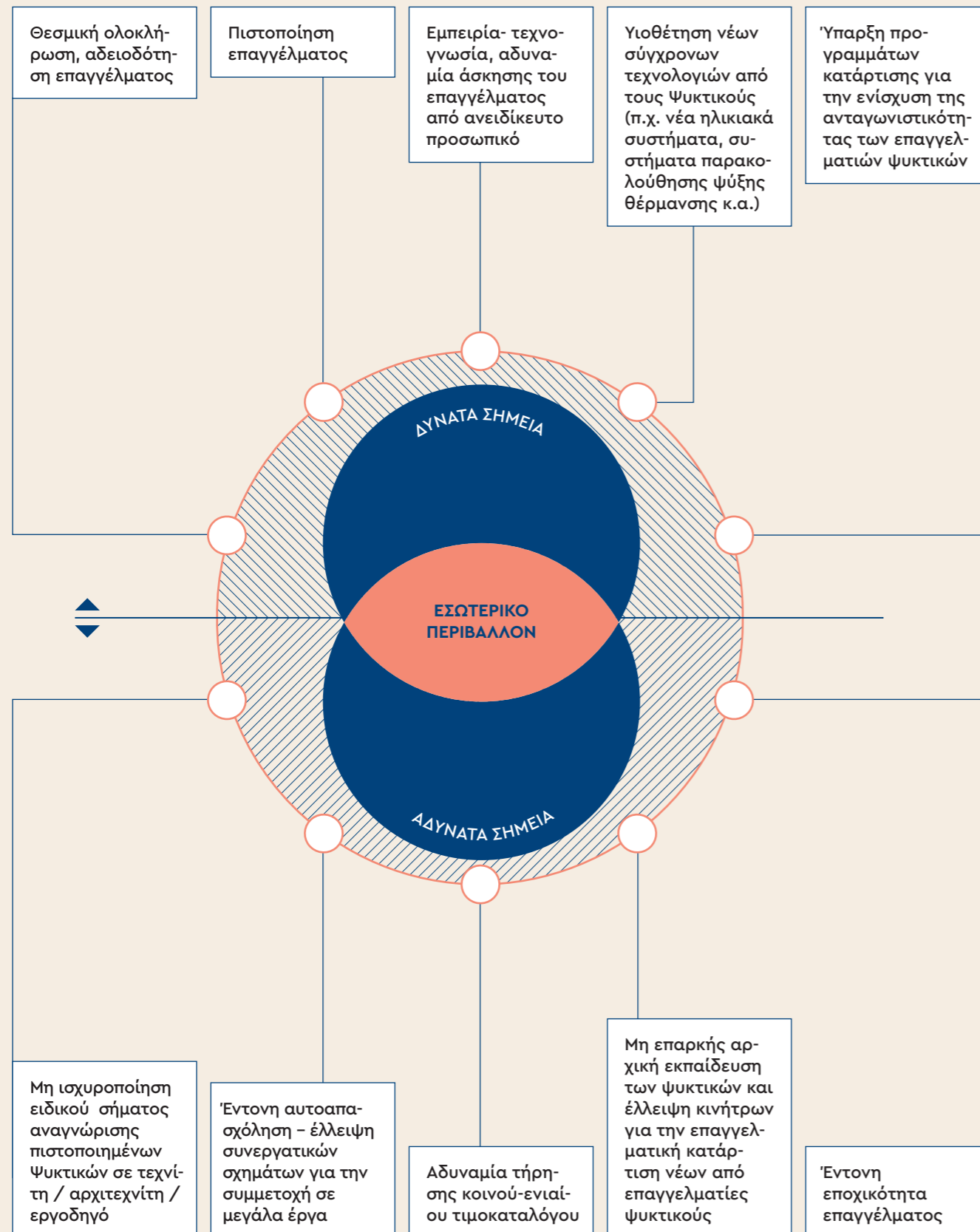
6. Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος

Η ανάλυση **SWOT** αφορά στην καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων, των μελλοντικών ευκαιριών και των δυνητικών απειλών, όπως προέκυψαν με βάση το σύνολο της μελέτης του επαγγέλματος.

Τα Δυνατά (**Strengths**) και Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**) προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος και αφορούν σε βασικά ευρήματα που καταγράφηκαν από την συνολική μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος. Σχετίζονται κυρίως με την υφιστάμενη κατάσταση και χρησιμεύουν στην αναγνώριση κρίσιμων παραμέτρων που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην λειτουργία του επαγγέλματος.

Οι Ευκαιρίες (**Opportunities**) και Απειλές (**Threats**) εντοπίζονται κυρίως στο εξωτερικό περιβάλλον και σχετίζονται με προοπτικές και μελλοντικές τάσεις που αναδείχθηκαν από τη διαδικασία διερεύνησης του επαγγέλματος. Οι μελλοντικές ευκαιρίες μπορούν να αναδείξουν νέα πεδία δραστηριότητας και ανάπτυξης του επαγγέλματος, ενώ οι δυνητικές απειλές λειτουργούν ως σήματα κινδύνου επερχόμενων μεταβολών.

Ο κλάδος των ψυκτικών αποτελεί έναν τομέα ο οποίος από την μία πλευρά πλήττεται από την οικονομική κρίση, αλλά από την άλλη ανοίγονται παράθυρα ανάπτυξης και επέκτασης των δραστηριοτήτων του. Είναι γεγονός πως, εκτός του ότι τον κλάδο τον χαρακτηρίζει η έντονη εποχικότητα εξαιτίας κλιματολογικών συνθηκών, μεγάλη επιρροή δέχεται και από τις αλλαγές και τις νόρμες των εκάστοτε κυβερνήσεων των χωρών σε Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο επίπεδο. Παρά την άμεση σχέση του κλάδου με την πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας η οποία βρίσκεται σε μεγάλη πτώση τα τελευταία χρόνια, ο κλάδος επαναπροσδιορίζει τη σχέση του με την κατανάλωση ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος, γεγονός που τον καθιστά ως κλάδο άμεσα ανταγωνιστικό με μέγιστες προοπτικές σε θέματα τεχνολογίας και εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Εφόσον ξεπεραστεί η πανδημία Covid-19, φαίνεται πως ένας σύγχρονος, διαρκώς καταρτισμένος ψυκτικός σε θέματα νέων τεχνολογιών, προστασίας περιβάλλοντος και σύγχρονου Marketing θα μπορεί να αναπτύσσεται αποτελεσματικά.

7. Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

7.3

Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση στρατηγικών προτάσεων και δράσεων σε σχέση με τις πιο σημαντικές τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα:

- i. Επαγγελματικό-κλαδικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που μπορεί να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών/συλλογικών οντοτήτων
- ii. Θεσμικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής.

Στη βάση αυτή, αποτυπώνονται οι σημαντικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις και στα δύο επίπεδα, επισημαίνοντας παράλληλα εκείνες τις προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

Περιγραφή πλαισίου στρατηγικής:

Οι δράσεις που αφορούν τόσο το επαγγελματικό-κλαδικό επίπεδο όσο και το θεσμικό και που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές είναι ουσιαστικά οι ενέργειες που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη του επαγγέλματος του ψυκτικού και θα μπορέσουν να διασφαλίσουν στο άμεσο μέλλον την ύπαρξη αλλά και τη διαφύλαξη του από τυχόν δυσκολίες και στρεβλότητες μέσα σ' ένα σύγχρονο απαιτητικό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Σε επαγγελματικό-κλαδικό επίπεδο η ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του επαγγελματία είναι στρατηγικής σημασίας ζητούμενο, καθώς ο ρόλος που ο κάθε επαγγελματίας καλείται να διαδραματίσει είναι πολύ σημαντικός τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Οι τάσεις της αγοράς οδηγούν τους επαγγελματίες ψυκτικούς στη σύναψη συνεργιών και συνεργασιών αλλά και σε γόνιμους διαλόγους συμφωνιών ή διαφωνιών μεταξύ συναδέλφων τους έτσι ώστε να εξελίσσεται το επάγγελμα και να καλύπτει τις ανάγκες της αγοράς.

Σε επίπεδο θεσμικό οι κατευθύνσεις στρατηγικής σημασίας σχετίζονται με τη νομική προστασία του επαγγέλματος με σκοπό την ισχυροποίηση του πλαισίου αδειοδότησης και πιστοποίησης του επαγγέλματος. Ο κρατικός μηχανισμός οφείλει να διενεργεί ελέγχους στην αγορά για την εξάλειψη του αθέμιτου ανταγωνισμού ενώ ταυτόχρονα η θέσπιση φορολογικών κινήτρων και χρηματοδοτήσεων από το κράτος βοηθά στην ανέλιξη ενός ανταγωνιστικού επαγγέλματος. Επίσης βοηθά με τον τρόπο αυτό στην αναβάθμιση του ρόλου του ψυκτικού, του ρόλου ενός επαγγέλματος που είναι άκρως αναγκαίος και άμεσα συνδεδεμένος με την βελτίωση της ποιότητας της ζωής του ανθρώπου.

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

Αναλύονται οι σημαντικότερες από τις προτάσεις που αναδείχτηκαν σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο και χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

1. Διαρκής κατάρτιση και επιμόρφωση του επαγγελματία ψυκτικού – δια βίου μάθηση σε ατομικό επίπεδο επαγγελματία

Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο του επαγγέλματος του τεχνικού ψυκτικού είναι δυναμικό εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής με αποτέλεσμα να επιβάλλονται συχνά αλλαγές :

- στα ψυκτικά υγρά που χρησιμοποιούν οι ψυκτικοί
- στις προδιαγραφές του εξοπλισμού που διαθέτουν
- στις τεχνολογίες και στις μεθόδους συντήρησης των ψυκτικών/κλιματιστικών συστημάτων

Ταυτόχρονα, το σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον επιτάσσει νέους τρόπους προσέγγισης, επικοινωνίας και εξυπηρέτησης της νέας γενιάς καταναλωτών με τη χρήση ψηφιακών μέσων επικοινωνίας, διαδικτυακών αγορών και ηλεκτρονικών «smart» εφαρμογών. Τέλος, το επάγγελμα του ψυκτικού θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα απαιτητικό επάγγελμα διότι προϋποθέτει το συνδυασμό καλής θεωρητικής γνώσης επιστημών και πρακτικής εφαρμογής τους. Για όλους τους παραπάνω λόγους κρίνεται αναγκαία η ικανότητα συνεχούς μάθησης, η διαρκής κατάρτιση και επιμόρφωση του σύγχρονου επαγγελματία ψυκτικού ώστε να προσαρμόζεται κατάλληλα στο απαιτητικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον και να παραμένει ενημερωμένος με υψηλή εξειδίκευση.

Προτεινόμενες ενέργειες

Κρίνεται απαραίτητο, ο τεχνικός ψυκτικός σε ατομικό επίπεδο να αναζητά τρόπους απόκτησης των γνώσεων και δεξιοτήτων και να συμμετέχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης αναφορικά με:

- Τα νέα ψυκτικά υγρά και την ορθή χρήση/ διαχείριση τους
- Την περιβαλλοντική μέριμνα και την προστασία της δημόσιας υγείας
- Τις νέες τεχνολογίες, τα καινοτόμα συστήματα ψύξης/θέρμανσης υψηλής ενεργειακής απόδοσης
- Τις ψηφιακές δεξιότητες, τη διαχείριση των social media
- Το σύγχρονο Marketing

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Κατανόηση και τήρηση του θεσμικού πλαισίου και των κανονισμών
- Βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ψυκτικού
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του επαγγελματία ψυκτικού
- Συνέχιση του επαγγέλματος του ψυκτικού

2. Δημιουργία πιστοποιημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης από τους συλλογικούς φορείς

Η τεχνολογία των κλιματιστικών συσκευών εξελίσσεται ραγδαία, το θεσμικό πλαίσιο είναι δυναμικό και μεταβάλλεται με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και με στόχο την υψηλότερη ενεργειακή απόδοση των ψυκτικών και κλιματιστικών μονάδων. Οι ενδεχόμενες ευρωπαϊκές θεσμικές αλλαγές μπορεί να απαιτούν από τον επαγγελματία ψυκτικό αγορά νέου επαγγελματικού εξοπλισμού, χρήση διαφορετικών φθοριούχων αερίων, νέους τρόπους διαχείρισής τους ή και νέες μεθόδους εγκατάστασης, επισκευής και συντήρησης των ψυκτικών και κλιματιστικών μονάδων. Για την έγκαιρη, αποτελεσματική και ομαλή προσαρμογή των επαγγελματιών ψυκτικών στις νέες, διαρκείς αλλαγές – προδιαγραφές που επιβάλλουν οι νέοι κανονισμοί και οι νέες τεχνολογίες κρίνεται αναγκαία η δημιουργία πιστοποιημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης από τους συλλογικούς φορείς του επαγγέλματος του ψυκτικού όπως οι Ομοσπονδίες και τα Σωματεία τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Προτεινόμενες ενέργειες

Κρίνεται αναγκαία η καθοδήγηση των συλλογικών φορέων ως προς τα κατάλληλα πιστοποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης που θα παρέχουν τα απαραίτητα εφόδια για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματιών ψυκτικών. Συγκεκριμένα, προτείνεται ο σχεδιασμός πιστοποιημένων προγραμμάτων κατάρτισης:

- Στις νέες τεχνολογίες και στις νέες μεθόδους συντήρησης των ψυκτικών συστημάτων και για την κατανόηση του θεσμικού πλαισίου
- Με στόχο να μεταφέρεται η τεχνογνωσία για τη χρήση των σύγχρονων κλιματιστικών μονάδων από τις ευρωπαϊκές χώρες, εταιρίες και οργανισμούς στους Έλληνες επαγγελματίες ψυκτικούς.
- Για τον χειρισμό εφαρμογών λογισμικού για την παρακολούθηση των φθοριούχων αερίων του θερμοκηπίου (F-GASES & ODS)
- Το σύγχρονο Marketing, τις σύγχρονες τεχνικές πωλήσεων
- Τις ψηφιακές δεξιότητες, τη διαχείριση των social media

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Επαρκής κατάρτιση στην πλειοψηφία των επαγγελματιών ψυκτικών
- Κατανόηση και τήρηση του θεσμικού πλαισίου στην πλειοψηφία των επαγγελματιών ψυκτικών
- Ανάπτυξη της ικανότητας συνεχούς μάθησης των επαγγελματιών ψυκτικών
- Εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη του κλάδου του ψυκτικού
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών

3. Ανάπτυξη συνεργιών και συνεταιρισμών πολύ μικρών και μικρών σχημάτων και νέων επιχειρηματικών μοντέλων για τη διαχείριση μεγάλων έργων

Το επάγγελμα του ψυκτικού την τελευταία δεκαετία φαίνεται να έχει περιοριστεί στην παροχή υπηρεσιών, δεδομένου ότι οι πολύ μικροί και μικροί, σε μέγεθος, ελεύθεροι επαγγελματίες ψυκτικοί δεν μπορούν να συναγωνιστούν στην εμπορία τα μεγάλα πολυκαταστήματα και τις μεγάλες εταιρίες κλιματιστικών και ψυκτικών συσκευών. Ειδικότερα, οι αυτό-απασχολούμενοι ψυκτικοί και οι μικρές εταιρίες αναλαμβάνουν κυρίως έργα που αφορούν οικιακές ψυκτικές και κλιματιστικές μονάδες ή μικρού μεγέθους έργα στον επαγγελματικό ή βιομηχανικό τομέα. Ταυτόχρονα, οι συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος, όπως η νομοθεσία, η τεχνολογία, οι κλιματικές αλλαγές καθώς και η πανδημία covid-19 μπορεί να οδηγήσουν τους επαγγελματίες σε νέες μορφές επιχειρηματικών μοντέλων. Η ανάπτυξη συνεργιών και συνεταιρισμών μεταξύ μικρών επιχειρήσεων ψύξης-θέρμανσης και αυτοαπασχολούμενων ψυκτικών, κρίνεται αναγκαία για τη διαχείριση του ανταγωνισμού των μεγαλύτερων εταιριών ώστε να μπορούν να αναλαμβάνουν μεγαλύτερα και περισσότερο κερδοφόρα έργα ή να μπορέσουν ακόμα να ανακτήσουν μερίδιο από την εμπορία των κλιματιστικών και ψυκτικών μονάδων.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Ανάπτυξη συνεργιών και συνεταιρισμών πολύ μικρών και μικρών σχημάτων για την διαχείριση μεγάλων έργων
- Ίδρυση νέων μορφών εταιριών στο βαθμό που υπάρχουν χρηματοδοτήσεις και σταθερό φορολογικό περιβάλλον
- Συνεργασία (μέσω οργανωμένης δικτύωσης ή άτυπα) με άλλους επαγγελματίες
- Αναζήτηση νέου επιχειρηματικού μοντέλου σύμφωνα και με τις εξελίξεις στην τεχνολογία
- Υιοθέτηση της συνεργατικής απασχόλησης (collaborative employment) όπου ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι ή πολύ μικρές επιχειρήσεις ψυκτικών συνεργάζονται προκειμένου να ξεπερνούν περιορισμούς που σχετίζονται με το μέγεθος και να αντιμετωπίζουν την επαγγελματική απομόνωση.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Οι μικρές επιχειρήσεις του κλάδου γνωρίζουν ότι η συνέργεια καθώς και η συμμετοχή τους σε μεγαλύτερα εταιρικά σχήματα θα τους βοηθήσει να αλλάξουν επιχειρηματικό μοντέλο οργάνωσης που θα φέρει τα παρακάτω οφέλη:
- Την ανάπτυξη νέων μορφών προώθησης των πωλήσεων
 - Την ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων με τους πελάτες τους (loyalty)
 - Τις τεχνολογικές αναβαθμίσεις σε θέματα παρακολούθησης και υποστήριξης μεγάλων και εξειδικευμένων αναγκών πελατών
 - Την αύξηση των εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, πέραν των καλοκαιρινών μηνών

Άλλες προτάσεις στρατηγικής που προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν αφορούν στις ακόλουθες:

Συμμετοχή του επαγγελματία ψυκτικού σε συλλογικούς φορείς για την έγκαιρη ενημέρωση του

Πολλές φορές, οι συλλογικοί φορείς αποτελούν πηγή ενημέρωσης των εξελίξεων του κλάδου τους. Στα σωματεία των ψυκτικών διαχρονικά υπάρχει συγκέντρωση αρκετών μελών, όμως πολλά από αυτά είναι μη ενεργά. Ο ψυκτικός θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά σε συλλογικά όργανα προκειμένου να υπάρχει ανταλλαγή τεχνικών πληροφοριών, πρακτικών εμπειριών και ερευνητικών αποτελεσμάτων με συναδέλφους του γύρω από την εξέλιξη του επαγγέλματός του. Επίσης θα πρέπει να θέτει τα προβλήματα που καθημερινά αντιμετωπίζει και να γίνεται κοινωνός των εξελίξεων και των αλλαγών σ' ένα δυναμικό περιβάλλον που διαρκώς μεταβάλλεται. Σημαντικό ρόλο έχουν και οι οι Σύλλογοι, τα Σωματεία, οι Συνεταιρισμοί και η Ομοσπονδία ως προς την ενδυνάμωση της θέσης του επαγγέλματος σε όργανα εκπροσώπησης για τη χάραξη νέων δρόμων σε μια νέα εποχή.

Παρακολούθηση των εξελίξεων του επαγγέλματος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο

Δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο είναι δυναμικό, είναι πιθανό λόγω της κλιματικής αλλαγής να υπάρχουν μικρές ή μεγάλες αλλαγές που σχετίζονται με τη διαχείριση των ψυκτικών υγρών, τη χρήση σύγχρονων ενεργειακά αποδοτικότερων κλιματιστικών/ψυκτικών μονάδων, καθώς και τη χρήση επαγγελματικού εξοπλισμού και εξοπλισμού ασφαλείας. Τις αλλαγές αυτές θα πρέπει ο ψυκτικός σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο να τις παρακολουθεί. Η παρακολούθηση των εξελίξεων καθίσταται αναγκαία εξαιτίας της εναρμόνισης όλων των μελών χωρών στις οδηγίες και στους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι γενικότερες κατευθύνσεις καθώς και τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογών της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτούν την τήρηση και συμμόρφωση από όλους τους φορείς σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

Ενδυνάμωση των υφισταμένων σχέσεων σε επίπεδο πελατών, προμηθευτών, εκπαιδευτικών οργανισμών και πολιτείας

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος θα χρειαστεί ο ψυκτικός να ενεργοποιήσει την ενδυνάμωση των σχέσεων με τους πελάτες, υφιστάμενους και δυνητικούς (π.χ με φόρμες αξιολόγησης, με νέες μεθόδους προσέγγισης πελάτη, με νέους τρόπους προβολής, με ισχυροποίηση της πιστότητας στο πρόσωπό του, με τη δημιουργία επώνυμης ζήτησης κ.λ.π.). Θα χρειαστεί να συνεχίσει να συνεργάζεται με τους προμηθευτές του και να ενημερώνεται διαρκώς σε θέματα υλικών και νέων τεχνολογιών (π.χ. ταξίδια στο εξωτερικό, επισκέψεις σε κλαδικές εκθέσεις κ.λ.π.). Είναι απαραίτητο επίσης να αναζητά σχέσεις με εκπαιδευτικούς φορείς όπως πανεπιστήμια, ερευνητικούς οργανισμούς, κέντρα σπουδών έτσι ώστε να έχει πρόσβαση σε γνωστικά πεδία που αναπτύσσουν τις ικανότητές του (π.χ. πληροφορική, marketing, τεχνικές γνώσεις κ.ο.κ).

7.2 Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Αναφορικά με τις προτάσεις που αναδείχθηκαν σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνονται καταρχάς οι σημαντικότερες προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας και προώθησης:

1. Ανάπτυξη ευνοϊκότερου φορολογικού περιβάλλοντος, μείωση του φορολογικού συντελεστή του ελεύθερου επαγγελματία ψυκτικού

Το ισχύον φορολογικό σύστημα αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την πλειοψηφία των ελεύθερων επαγγελματιών ψυκτικών, αφού χαρακτηρίζεται από αυτούς ως δυσβάστακτο. Αυτό οδηγεί τους ψυκτικούς σε αδυναμία εμπρόθεσμων πληρωμών των οικονομικών τους υποχρεώσεων απέναντι στην εφορία. Το γεγονός αυτό προκαλεί και άλλα πολλαπλά προβλήματα, όπως αδυναμία συμμετοχής τους σε δημόσια έργα ή επιδοτούμενα προγράμματα ΕΣΠΑ. Συνεπώς, απαιτούνται ενέργειες-μεταρρυθμίσεις ώστε να μειωθεί σημαντικά ο φορολογικός συντελεστής των επαγγελματιών ψυκτικών και το επιχειρηματικό, φορολογικό περιβάλλον να γίνει βιώσιμο και πιο φιλικό για τον επαγγελματία ψυκτικό. Το φορολογικό νομοσχέδιο Ν. 4646/2019: «Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο» (ΦΕΚ Α' 201/2019) διαφαίνεται πως θα επηρεάσει θετικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Προτεινόμενες ενέργειες

Οι βασικές φορολογικές ρυθμίσεις που προτείνονται ώστε να αναπτυχθεί το επιθυμητό ευνοϊκότερο φορολογικό περιβάλλον που θα επηρεάσει θετικά το επάγγελμα του Ψυκτικού συνοψίζονται στα κάτωθι:

- Μείωση του συντελεστή Φ.Π.Α
- Μείωση των συντελεστών φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα, για τις κεφαλαιουχικές εταιρίες (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε.) και τις προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε.)
- Μείωση της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος
- Μείωση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για τα εισοδήματα άνω των 30.000€
- Μείωση του ΕΝΦΙΑ
- Μείωση του φορολογικού συντελεστή του ελεύθερου επαγγελματία ψυκτικού
- Υιοθέτηση του αφορολόγητου

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Βελτίωση της κερδοφορίας του επαγγελματία ψυκτικού
- Βελτίωση της ρευστότητας του επαγγελματία ψυκτικού
- Δυνατότητα συμμετοχής σε δημόσια έργα
- Δυνατότητα συμμετοχής σε επιδοτούμενα προγράμματα (πχ. ΕΣΠΑ)
- Αύξηση του αριθμού των αυτοαπασχολούμενων ψυκτικών
- Ανάπτυξη του κλάδου και του επαγγέλματος του ψυκτικού

2. Δημιουργία δράσεων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του τεχνικού ψυκτικού

Η πλειοψηφία των ελεύθερων επαγγελματιών ψυκτικών πλήττεται οικονομικά τα τελευταία έτη εξαιτίας της δημοσιονομικής ύφεσης. Την πληττόμενη οικονομική κατάσταση των ψυκτικών δυσχεραίνουν ακόμα περισσότερο η εποχικότητα του επαγγέλματος και οι συνθήκες πανδημίας Covid-19 με την ύπαρξη συνεχόμενων γενικών αποκλεισμών (lockdown). Επιπλέον, το ευρωπαϊκό περιβάλλον και το θεσμικό πλαίσιο είναι δυναμικά εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, γεγονός που επιφέρει συχνές αλλαγές σε θεσμικά πλαίσια που μπορεί να επιβάλλουν αλλαγή στα ψυκτικά υγρά που χρησιμοποιούν οι ψυκτικοί ή στις προδιαγραφές του εξοπλισμού που επιβάλλεται να διαθέτουν. Όλοι οι παραπάνω παράγοντες καθιστούν δύσκολη την επιβίωση και την λειτουργία επιχειρήσεων και προσωπικού και επιτακτική την ανάγκη ουσιαστικής υποστήριξης από τις δομές και τους μηχανισμούς στήριξης του επαγγέλματος και της δημιουργίας δράσεων χρηματοδότησης.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Να δοθούν επιδοτήσεις για την αγορά πιστοποιημένων αεριζόμενων επαγγελματικών οχημάτων που υποστηρίζουν τις προδιαγραφές ασφαλείας για τη μεταφορά των ψυκτικών υγρών, την αγορά επαγγελματικού εξοπλισμού, εργαλείων και μηχανημάτων
- Να θεσπιστούν επιδοτήσεις για συμμετοχή σε δράσεις εκπαίδευσης/κατάρτισης των ψυκτικών σε θέματα νέων τεχνολογιών, νέων συστημάτων ψύξης-θέρμανσης υψηλότερης απόδοσης, κλιματικών αλλαγών, ψυκτικών συστημάτων, μεθόδων και τεχνικών συντήρησης φιλικότερων προς το περιβάλλον.
- Να δημιουργηθούν επιδοτήσεις πρόσληψης τεχνιτών ψυκτικών
- Να συνεχιστούν οι επιδοτήσεις για την στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων και εργαζομένων από την πανδημία covid-19

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Τήρηση των προδιαγραφών και εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του επαγγέλματος του ψυκτικού
- Μείωση της παραοικονομίας στο επάγγελμα του ψυκτικού
- Εκσυγχρονισμός του επαγγελματία ψυκτικού
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του επαγγελματία ψυκτικού
- Επιβίωση του επαγγελματία ψυκτικού και περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του ψυκτικού
- Αύξηση της απασχόλησης

3. Βελτίωση των μεθόδων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις διάφορες εκπαιδευτικές δομές

Οι νέοι απόφοιτοι τεχνικοί ψυκτικοί φαίνεται να έχουν πολλαπλές και σημαντικές ελλείψεις στις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτεί το επάγγελμα τους. Πλήθος θεμελιωδών, γενικών και επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων όπως βασικά μαθηματικά, ξένη γλώσσα, επικοινωνία, χρήση μηχανών και εργαλείων, βασικές ηλεκτρολογικές, μηχανολογικές γνώσεις θα έπρεπε να αποκτώνται κατά τη διάρκεια της αρχικής εκπαίδευσης των ψυκτικών και μέσα από τη μαθητεία. Ωστόσο, το ισχύον εκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από την πλειοψηφία των τεχνικών ψυκτικών ως ανεπαρκές, αποτελώντας τη βασική αιτία των σημαντικών ελλείψεων που εμφανίζουν οι νέοι απόφοιτοι ψυκτικοί. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η αναβάθμιση, βελτίωση των εκπαιδευτικών μεθόδων στις διάφορες σχολές μαθητείας του επαγγέλματος του ψυκτικού, ώστε οι απόφοιτοι να μπορούν να απασχοληθούν και να αξιοποιηθούν άμεσα έχοντας αποκτήσει περισσότερες γνώσεις και δεξιότητες από έναν ανειδίκευτο βοηθό.

Προτεινόμενες ενέργειες

Η μεγάλη αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος αναφορικά με τις σχολές τεχνικού ψυκτικού φαίνεται να οφείλεται στο γεγονός ότι δεν παρέχονται αρκετές ώρες εργαστηριακής, πρακτικής άσκησης του αντικειμένου. Για την βελτίωση του προτείνεται:

- Η προσαρμογή του προγράμματος σπουδών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και σχολών τεχνικών ψυκτικών ώστε να αυξηθούν οι ώρες εργαστηριακής /πρακτικής άσκησης του αντικειμένου.
- Η επιδότηση πρόσληψης νέων απόφοιτων ψυκτικών
- Η επιδότηση πρακτικής άσκησης κατά τους χειμερινούς μήνες
- Να δοθούν οικονομικά κίνητρα για την εκμάθηση του επαγγέλματος

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Οι προτεινόμενες ενέργειες αναμένεται να παρουσιάσουν τα εξής αποτελέσματα ως προς το επάγγελμα του ψυκτικού:

- Μείωση των ελλείψεων των νέων ψυκτικών στις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτεί το επάγγελμα
- Άμεση αξιοποίηση/απασχόληση των ψυκτικών στο επάγγελμα του ψυκτικού
- Αύξηση του ενδιαφέροντος των νέων ψυκτικών για τη συνέχιση του επαγγέλματος
- Αύξηση της απασχόλησης
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών

Άλλες προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο όπως προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν:

Μεταβολή των κριτηρίων ένταξης στις δράσεις χρηματοδότησης και των διαδικασιών σε όλα τα στάδια της δράσης

Για να μπορέσουν να αξιοποιηθούν οι πηγές χρηματοδότησης, όπως οι δράσεις χρηματοδότησης που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, θα πρέπει να μεταβληθούν σημαντικά τα κριτήρια με τα οποία ορίζεται η ένταξη των επιχειρήσεων στις δράσεις αυτές.

Για παράδειγμα, προτείνεται να μην αποτελούν κριτήρια:

- α) αν έχουν κερδοφορία οι επιχειρήσεις τα τρία τελευταία οικονομικά έτη
- β) η αύξηση του κύκλου εργασιών τα τρία τελευταία οικονομικά έτη
- γ) η δυνατότητα ίδιας συμμετοχής του επαγγελματία ψυκτικού στο επενδυτικό έργο

Επιπλέον, προτείνονται:

- α) ο περιορισμός της γραφειοκρατίας και
- β) η μείωση των χρονοκαθυστερήσεων που συνοδεύουν όλα τα στάδια των δράσεων χρηματοδότησης καθώς επηρεάζουν άμεσα τη ρευστότητα του επαγγελματία ψυκτικού και συνεπώς τη δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού έργου.

Αύξηση των μηχανισμών ελέγχων για τον περιορισμό των ψυκτικών που λειτουργούν χωρίς τις απαραίτητες πιστοποιήσεις, άδειες λειτουργίας

Αν και το επάγγελμα του τεχνικού ψυκτικού χαρακτηρίζεται από υψηλή θεσμική ολοκλήρωση, παρατηρείται έντονα το φαινόμενο του «αθέμιτου» εγχώριου ανταγωνισμού. Το επάγγελμα του ψυκτικού προαπαιτεί για την άσκηση του άδεια λειτουργίας και πιστοποιήσεις. Ωστόσο, λειτουργούν και ασκούν υπηρεσίες τεχνικού ψυκτικού πληθώρα τεχνικών που δεν διαθέτουν τις απαραίτητες πιστοποιήσεις και άδειες παρέχοντας υπηρεσίες αμφιβόλου ποιότητας σε κατώτερες τιμές από αυτές που διατηρούν οι πιστοποιημένοι τεχνικοί ψυκτικοί και πολλές φορές χωρίς να εκδίδουν τα απαραίτητα φορολογικά έγγραφα.

Για την εξάλειψη των παραπάνω συνθηκών παραοικονομίας και «αθέμιτου» εγχώριου ανταγωνισμού που προκαλούν πολλαπλά προβλήματα στους πιστοποιημένους ψυκτικούς έως και την επιβίωσή τους, προτείνεται:

- Η αύξηση και η εφαρμογή των μηχανισμών ελέγχων
- Η αύξηση και η εφαρμογή των κυρώσεων

7.3 Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Διαρκής κατάρτιση και επιμόρφωση του επαγγελματία ψυκτικού – δια βίου μάθηση σε ατομικό επίπεδο επαγγελματία	Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Επαγγελματίες	●		
Δημιουργία πιστοποιημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης από τους συλλογικούς φορείς	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Επαγγελματίες	●	●	
Ανάπτυξη συνεργιών και συνεταιρισμών πολύ μικρών και μικρών σχημάτων και νέων επιχειρηματικών μοντέλων για τη διαχείριση μεγάλων έργων	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Επαγγελματίες, Επιχειρήσεις			●
Συμμετοχή του επαγγελματία ψυκτικού σε συλλογικούς φορείς για την έγκαιρη ενημέρωση του	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Επαγγελματίες, Επιχειρήσεις		●	
Παρακολούθηση των εξελίξεων του επαγγέλματος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Επαγγελματίες, Επιχειρήσεις	●		
Ενδυνάμωση των υφισταμένων σχέσεων σε επίπεδο πελατών, προμηθευτών, εκπαιδευτικών οργανισμών και πολιτείας	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης, Επαγγελματίες, Επιχειρήσεις	●	●	

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Ανάπτυξη ευνοϊκότερου φορολογικού περιβάλλοντος, μείωση του φορολογικού συντελεστή του ελεύθερου επαγγελματία ψυκτικού	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●	●	
Δημιουργία δράσεων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του τεχνικού ψυκτικού	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●	●	
Βελτίωση των μεθόδων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις διάφορες εκπαιδευτικές δομές	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης,		●	
Μεταβολή των κριτηρίων ένταξης στις δράσεις χρηματοδότησης και των διαδικασιών σε όλα τα στάδια της δράσης	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●	●	
Αύξηση των μηχανισμών ελέγχων για τον περιορισμό των ψυκτικών που λειτουργούν χωρίς τις απαραίτητες πιστοποιήσεις, άδειες λειτουργίας	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	●

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050: είναι εφικτός ενεργειακός τομέας ασφαλής, ανταγωνιστικός και με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές (2011)*.
Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_11_1543

Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών. *Ανάγκες σε πράσινες δεξιότητες και ειδικότητες στην τοπική οικονομία – Καλές πρακτικές πράσινης επιχειρηματικότητας και απασχόλησης από χώρες της ΕΕ (2014)*.
Διαθέσιμο στο: https://www.eea.gr/system/uploads/asset/data/6604/STAMPOULIS_DXIOTITES.pdf

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Έκθεση της Επιτροπής προς το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και το συμβούλιο, Βρυξέλλες, 1.2.2017 COM(2017) 56 final*.
Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/EL/COM-2017-56-F1-EL-MAIN-P ART-1.PDF>

ΕΙΕΑΔ. *Διαδραστική Βάση Επαγγελματών 2018, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2017*.
Διαθέσιμο στο: <http://lmds.eiead.gr>

Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ). *Κυκλική Οικονομία(2018)*.
Διαθέσιμο στο: http://www.oeb.org.cy/wp-content/uploads/2018/03/Circular-Economy_ACharalambous_2018.pdf

Πρωτοπαπαδάκης Π. (2018), *Η αυτοαπασχόληση στην Ευρώπη και την Ελλάδα: Διαχρονική επιλογή και ανθεκτική πραγματικότητα*, Ερευνητικά Κείμενα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, 1/2018, σσ. 21.

ΕΙΕΑΔ. *Ετήσια Έκθεση 2019, του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Στοιχεία για τα έτη 2011–2018*.
Διαθέσιμο στο: https://public.tableau.com/profile/vaios.kotsios.eiead#!/vizhome/2011-2017_5/Dashboard1

ΙΟΒΕ. *Η Ελληνική Οικονομία, Τριμηνιαία Έκθεση 03/19*.
Διαθέσιμο στο: http://iobe.gr/docs/economy/ECO_Q3_2019_REP_GR.pdf

ΥΠΕΝ, *Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενέργεια και το Κλίμα*, Αθήνα, Ιανουάριος 2019.
Διαθέσιμο στο: <https://ypen.gov.gr/energeia/esek/>

Θανόπουλος, Γ. & Γιακούλας, Δ. (2021) *Έρευνα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για την πανδημία του κορωνοϊού: Στάσεις και αντιλήψεις για τις επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, σσ 32.
Διαθέσιμο στο: <https://imegsevee.gr/> [Πρόσβαση στις 07 Μάϊου 2021]

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Νομοθεσία και Πληροφοριακό Υλικό.
Διαθέσιμο στο: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=915&language=el-GR>

Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.).
Επαγγελματικά περιγράμματα.

Διαθέσιμο στο: <https://www.eoppep.gr/images/EP/EP06.pdf>

Ομοσπονδία Ψυκτικών Ελλάδος. Διαθέσιμο στο: <https://www.opse.gr>

Συνεταιρισμός Επαγγελματιών Ψυκτικών Ελλάδος (Σ.Ε.Ψ.Ε.). Διαθέσιμο στο: <https://www.sepse.gr>

Κέντρο Επιχειρηματικής & Πολιτιστικής Ανάπτυξης (ΚΕΠΑ). Διαθέσιμο στο: <https://kepa-anem.gr>

Μητρώο Δομών Στήριξης Επιχειρηματικότητας. Διαθέσιμο στο: <http://startupincubator.gov.gr/>

Ξενόγλωση

Allan AfuahAllan Afuah, Christopher L, Tucci Christopher L. Tucci(2001), "Internet Business Models and Strategies", Irwin/McGraw-Hil

IEA. *The Future of Cooling, Opportunities for energy-efficient air conditioning (2018).*

Διαθέσιμο στο: <https://www.iea.org/reports/the-future-of-cooling>

Forbes. *Generation Z Fears Climate Change More Than Anything Else (2019).*

Διαθέσιμο στο: <https://www.forbes.com/sites/emanuelabarbiroglio/2019/12/09/generation-z-fears-climate-change-more-than-anything-else/>

Yale Program on Climate Change Communication. *Do younger generations care more about global warming? (2019).*

Διαθέσιμο στο: <https://climatecommunication.yale.edu/publications/do-younger-generations-care-more-about-global-warming/>

United Nations Secretary-General. *The climate emergency and the next generation (2019).*

Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/sg/en/content/sg/articles/2019-03-15/the-climate-emergency-and-the-next-generation>

World Economic Forum. *These innovations could keep us cool without warming the planet (2020).*

Διαθέσιμο στο: <https://www.weforum.org/agenda/2020/01/these-innovations-could-keep-us-cool-without-heating-us-up/>

Global Cooling Prize.

Διαθέσιμο στο: <https://globalcoolingprize.org>

Βάσεις δεδομένων

Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2018, *Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων 2016–2018* [Online]. Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Διαθέσιμο στο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SBR01/>

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, 2018. *Structural Business Statistics 2016–2018* [Online]. Βρυξέλλες.

Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/structural-business-statistics/data/database>

Ομάδα εμπειρογνομώνων και πληροφορητές

Ομάδα εμπειρογνομώνων:

- Αναστάσιος Λυκίδης (επαγγελματίας ψυκτικός – πρόεδρος του «Σωματείου Επαγγελματιών Αδειούχων Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκαταστάσεων Νομού Θεσσαλονίκης»)
- Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντινίδης (επαγγελματίας ψυκτικό – αντιπρόεδρος του «Σωματείου Επαγγελματιών Αδειούχων Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκαταστάσεων Νομού Θεσσαλονίκης»)
- Βασίλειος Χατζηγεωργίου (επαγγελματίας ψυκτικός)

Σύνολο πληροφορητών:

- Βασίλειος Πάρδας (επαγγελματίας ψυκτικός – πρόεδρος του «Σωματείου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης»)
- Θεόδωρος Κοσμίδης (επαγγελματίας ψυκτικός – αντιπρόεδρος του «Σωματείου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης»)
- Αθανάσιος Πατσατζής (επαγγελματίας ψυκτικός – υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων του «Σωματείου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης»)

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Παράγοντες αλλαγής επαγγέλματος & Δεξιότητες επαγγέλματος (Θεσσαλονίκη, 15/09/2020)

- Βασίλειος Πάρδας (επαγγελματίας ψυκτικός – πρόεδρος του «Σωματείου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης»)
- Θεόδωρος Κοσμίδης (επαγγελματίας ψυκτικός – αντιπρόεδρος του «Σωματείου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης»)
- Αθανάσιος Πατσατζής (επαγγελματίας ψυκτικός – υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων του «Σωματείου Ψυκτικών Θεσσαλονίκης»)

Συντονισμός

Σάββας Τσαλουχίδης, επιστημονικός συνεργάτης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη

Ο Σάββας Τσαλουχίδης είναι επιχειρηματικός σύμβουλος στρατηγικής με ειδίκευση στην συμβουλευτική Ιδιωτικών, Δημόσιων Οργανισμών καθώς και Δημόσιων Προσώπων. Με περισσότερες από 20.000 ώρες συμβουλευτικής και 5.000 ώρες εκπαίδευσης, έχει διατελέσει εισηγητής σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Πανεπιστημίων και προγράμματα σπουδών Ιδιωτικών Σχολών, Φορέων Κατάρτισης σε θέματα Επιχειρησιακής Στρατηγικής, Οργάνωσης Διοίκησης Επιχειρήσεων και Marketing.

Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών και κάτοχος MBA του Διατμηματικού Προγράμματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Υποψήφιος διδάκτωρ). Διαθέτει πιστοποίηση ως Εκπαιδευτής Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης - Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Παράλληλα είναι μέλος του EKDDA (National Centre for Public Administration and Local Government of Greece). Επί σειρά ετών υπήρξε Επιθεωρητής Ποιότητας (Certificated Auditors) εγκεκριμένος από IRCA & IATCA σε Ιδιωτικό και Δημόσιο τομέα.

Τέλος, διαθέτει πλούσιο ερευνητικό και μελετητικό έργο τα τελευταία 5 χρόνια, σχετικό με την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και των προοπτικών ανάπτυξης του επαγγέλματος του Ψυκτικού.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Παρασκευάς Λιντζέρης

Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου από την ίδρυσή του (2007), με βασική αρμοδιότητα και ευθύνη τον συντονισμό και την εποπτεία των επιχειρησιακών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, ήταν υπεύθυνος του προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της δράσης, με έμφαση στην διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της διάγνωσης και ανάλυσης δεξιοτήτων του επαγγέλματος.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης

Επιστημονικό στέλεχος στο Ινστιτούτο από το 2011, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υποστήριξη ερευνητικών, μελετητικών και επιστημονικών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με έμφαση στα πεδία της επιχειρηματικότητας. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας, την προτυποποίηση κάθε σταδίου και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Οδικών χαρτών, συντονίζοντας τους επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου με βάση τους στόχους της δράσης.

Αντώνης Αγγελάκης

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, με κύρια δραστηριότητα στα πεδία διαχείρισης καινοτομίας, τεχνολογικών πολιτικών, ψηφιακού μετασχηματισμού και υποστήριξης συνεργατικών σχηματισμών. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας με έμφαση στη διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής που επιδρούν στα επαγγέλματα.

Αναστασία Αυλωνίτου

Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών του Ινστιτούτου από το 2007, συντονίζει και οργανώνει τις διοικητικές διαδικασίες του φορέα, καθώς και όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, συμμετείχε στον συντονισμό και επιστημονική παρακολούθηση του συνόλου της υλοποίησης της δράσης.

Ελένη Μόκα

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2009, ασχολείται με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση έργων και μελετών, καθώς και με θέματα προβολής και οπτικοποίησης δεδομένων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στην διαμόρφωση της μεθοδολογικής και οπτικής προσέγγισης της δράσης.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελμάτων» του έργου «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης